

SPEKTRUM 02 2014

časopis
Svazu průmyslu a dopravy
České republiky

Podpora exportu

Nová pravidla veřejné podpory
a investiční pobídky

Bez nás Evropa neporooste, vzkázal
průmysl Bruselu

Úvodní slovo 03

Podpora exportu

Dobře připravená mise obchodu pomáhá, shodují se firmy 04

Mise – součást ekonomické diplomacie a podpory exportu 06

Co udělají pro podporu exportu ministři nové vlády?.....08

Spolupráci firem z ČR a Arménie podpořili prezidenti obou zemí. 09

Dagmar Kuchtová:
Firmy jsou aktivnější i náročnější 10

Exportérům může pomoci Erste Corporate Banking ČS a.s. 11

Mise znamenají přínos, zaznělo na setkání účastníků 13

České firmy se představily na veletrhu SmartCity Expo 14

Podporované účasti na veletrzích – účinný proexportní nástroj 15

Jiří Klumpar:
Nejsme zátěž pro státní rozpočet..... 16

Otevírání bran exportu. 17

Komise zve podnikatele na mise pro růst 17

Cesty státníků vyžadují lepší koordinaci 18

Jan Lembas:
Vyhledáváme obchodní příležitosti 19

Konference WTO na Bali dojednala kompromis. 20

Evropský prostor

Bez nás Evropa neporoste, vzkázal průmysl Bruselu 21

Restrukturalizace v EU 22

Průmysl je v defenzivě 23

Média

Jak hodnotíte program vlády, ptají se Svazu média 24

Hospodářská politika

Šetření: podnikatelé od budoucnosti očekávají zlepšení 26

Soutěž Manažer roku má své ctitele. 28

Nová pravidla veřejné podpory a investiční pobídky 29

Legislativa

Dva roky zákona o odpovědnosti právnických osob 31

Projekty

Svaz se zapojil do nových projektů 32

Regiony v centru dění v plném proudu 33

Technika má zlaté dno, vědí na Plzeňsku 34

Inzerce: ČEZ, a.s., ČPZP

Spektrum je oficiálním informačním médiem SP ČR. Přináší fakta a stanoviska k aktuálním problémům, které jsou předmětem zájmu této největší a nejvlivnější zaměstnavatelské a podnikatelské organizace v ČR.

Vydavatel: SP ČR Šéfredaktor: Milan Mostýn Zástupkyně šéfredaktora: Růžena Hejná Výkonný redaktor: Jiří Janda Foto: Jiří Janda, Karel Šuster, archiv SP ČR

Korektury: Miroslava Trublová Adresa: Freyova 948/11, 190 00 Praha 9 Redakční rada: Ondřej Gbelec, Dagmar Kuchtová, Petra Ježková, Ludmila Nutilová, Eva Aliapuliosová, Tereza Hejlová Inzerce: SP ČR tel.: 225 279 701 Grafická úprava a sazba: studio Pixl-e Tisk: Tiskárna Macík, 264 01 Sedlčany 1128

Distribuce: Spektrum je distribuováno na adresy ředitelů členských podniků a na vybrané adresy. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou s. p., odštěpný závod Střední Čechy v Praze, č.j. NP3285/99P ze dne 15. 10. 1999. Vychází měsíčně. Registrace: ISSN 12137227

Vážení členové Svazu, milí čtenáři!

Tématem tohoto Spektra je podpora exportu, jehož důležitost dokládá provázanost naší ekonomiky s vývojem eurozóny či často používaný ukazatel míry otevřenosti ekonomiky, vyjádřený jako podíl exportu na HDP. Ten v roce 2012 činil cca 78 %. To je hodnota výrazně nad průměrem EU ve výši 45 %.

S odvoláním na nedávnou diskuzi makroekonomů zdůrazňuji, že to rozhodně neznamená, že by se 78 % tuzemské produkce exportovalo – podíl exportu na HDP je vzhledem k importní náročnosti samozřejmě nižší.

Je bez diskuse, že úspěch exportu musí zajistit především výrobci a dodavatelé. V současném globalizovaném světě to však nejde bez aktivní součinnosti s příslušnými ministerstvy a dalšími orgány. Jejich úkolem je pro export vytvářet podmínky a předvídatelné prostředí.

Devizová intervence ČNB provedená v listopadu loňského roku je dle názoru mnoha členů SP ČR rozporuplná. Náklady má jisté, efekty velmi nejisté. Jedním z nich je mimo jiné i zvyšování cen dováženého zboží, především pohonných hmot, paliv a potravin. Spolu s růstem cen zahraničních dovolených vede i k dalšímu oslabení již nedostatečné domácí poptávky, růstu inflace oproti předchozím predikcím a ke snížení životní úrovně většiny obyvatel.

Dle známé teorie oslabení měny podporuje vývoz a působí protidovozně. Vezmeme-li v úvahu vysokou importní náročnost našeho exportu, je dlouhodobý pozitivní efekt sporný. Snad by se dalo oslabení koruny chápat v době, kdy vývoz klesá a dovoz roste. Bilance zahraničního obchodu v listopadu – tedy v měsíci intervence – skončila historicky nejvyšším přebytkem. Reálné zhodnocení intervence však vyžaduje více času.

V této souvislosti nutně vyvstává otázka přijetí eura, ke kterému jsme se v přístupové smlouvě zavázali. Přes potíže, kterými eurozóna prochází, jsem přesvědčen o výhodnosti společné měny pro naše exportně orientované hospodářství. Můj názor podporuje i vyjádření spokojenosti se zavedením eura na Slovensku ze strany slovenských podnikatelů a ministra hospodářství SR při našem jednání na půdě české ambasády v Bratislavě za přítomnosti naší nové velvyslankyně v polovině ledna. Roli hraje pokračující dělení EU na státy používající společnou měnu a ty ostatní. Měli bychom být mezi těmi, k nimž především směřuje náš vývoz a odkud lze čekat zahraniční investice. Přijetí společné měny není krátkodobá záležitost. Nová vláda by měla učinit potřebné kroky ke splnění tohoto závazku.

Bez nadsázky, významnou úlohu hraje v podpoře exportu i náš Svaz.

Organizuje podnikatelské mise jako doprovod ústavních činitelů, je prvním místem, na které se obracejí zahraniční partneři při incomingových misích. Svou roli sehrává v personální politice, doporučuje obchodní rady, jedná s českými velvyslanci mířícími na ambasády ve světě, působil i na obsazení vrcholných manažerů v ČEB a EGAP. Ve svém programovém prohlášení pak jasně poukazuje na to, co chce od vlády a politiků z hlediska strategického:

- Koordinovat zahraniční politiku s ekonomickou diplomacií a zaměřit se na efektivní řízení a fungování zahraniční sítě a spolupráci ekonomických diplomatů MZV a pracovníků zahraničních zastoupení MPO.
- Zvýšit úvěrovou a pojistnou kapacitu ČEB a EGAP umožňující uspokojit rostoucí poptávku exportérů.
- Provádět politiku aktivní politicko-ekonomické vstřícnosti vůči prioritním zemím.

Stanislav Kázecký
viceprezident SP ČR pro zahraniční vztahy a EU

Mise Rusko 2012

Dobře připravená mise obchodu pomáhá, shodují se firmy

Jedním z prostředků, které Svaz využívá v rámci svých snah o zlepšení podnikatelského prostředí v ČR, jsou zahraniční podnikatelské mise. Anketa Spektra mapovala, jak účastníci hodnotí jejich význam pro exportní možnosti svých firem.

Před šesti lety se zástupci společnosti Xanthus, dodavatele elektronických a informačních systémů, zúčastnili podnikatelské mise do estonského Tallinu. Organizoval ji Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) jako doprovod tehdejšího premiéra a součástí programu bylo i byznysové fórum v prostorách historické budovy Estonské obchodní a průmyslové komory. Z estonské strany se dostavil poměrně vysoký počet tamních podnikatelů, takže třicítka Čechů měla možnost řady bilaterálních setkání. Také lidé ze Xanthusu, byť cesta nebyla primárně zaměřena na jejich obor, zkusili jednat s účastníky setkání. Slovo dalo slovo a časem se s místními partnery rozvinula spolupráce, která vedla až k tomu, že se jejich

produkce uchytila nejen v Estonsku, ale i v sousedních pobaltských zemích.

O čtyři roky později se představitelé stejné firmy účastnili mise do Ekvádoru a Kolumbie, kde se s organizátory podělili o svůj úspěch. Založen byl na osobním kontaktu, který právě také mise nabízí.

Právě osobní setkání a kontakty jsou jedním z hlavních důvodů, proč se tuzemští podnikatelé podbných akcí účastní. „V rámci těchto misí jsme se potkali s mnoha firmami, se kterými jsme měli možnost navázat kontakt a stát se jejich subdodavateli,“ uvedl jednatel Mosled s.r.o. Pavel Šíma. „Silnou stránkou je zcela jistě možnost setkat se s velmi zajímavými potenciálními

partnery na úrovni výkonné moci,“ konstatoval Jan Mesarč z TATRA TRUCKS a.s. Podle něho by však mise nemusely být tak početné. „Slabou stránkou je, dle mého názoru, v některých případech velký počet účastníků misí,“ prohlásil.

Celkově za uplynulých více jak 20 let uspořádal SP ČR na 130 zahraničních misí do desítek zemí pěti kontinentů. Směřovaly zejména do vzdálených zemí, jen v loňském roce zaměřily například do Ruska, Vietnamu či na Sumatru, ale i do Gruzie a Arménie, Estonska a Finska či do USA. Obvykle jsou podnikatelské mise pořádány jako doprovodné akce ke státním návštěvám a zahraničním cestám předních českých politiků. Zástupci významných i menších firem na nich mohou doprovázet české prezidenty, premiéry, další vrcholné politiky či ministry průmyslu a obchodu a snáze tak navazovat kontakty se zahraničními partnery.

Přednostní šanci na získání místa v doprovodu politiků mají členské subjekty SP ČR. Zástupci společností, které se misí zúčastnily, je přitom vesměs hodnotí kladně. Způsob, jakým jsou mise připravovány a organizovány, si respondenti ankety vesměs pochvalují. „Jsem spokojen, organizátorům není co vytknout,“ uvedl Tomáš Ignačák ze ŠKODA TRANSPORTATION. „Kvalitně připravená podnikatelská mise je bezesporu přínosem, pomáhá rozvíjet podnikatelské aktivity našich exportérů,“ konstatoval Tomáš Ignačák. „Především v oborech, kde jsou potencionálními zákazníky zahraniční státní instituce nebo státní firmy, je podpora na úrovni vrcholného představitele vlády či prezidenta tím klíčovým okamžikem, který přispěje nejen k navázání důležitého kontaktu, ale především okamžikem, který může rozhodnout o našem úspěchu či neúspěchu,“ vysvětlil.

Náhoda přeje připraveným

Více než kde jinde zde navíc platí pořekadlo, že „náhoda přeje připraveným“. „Dobře připravená mise za účasti našeho vládního představitele jen dále tyto aktivity podpoří a může napomoci zrovna v ten rozhodující okamžik,“ míní Tomáš Ignačák. Účastníci misí by také přivítali větší podporu ze strany státu, zejména ve vzdálenějších destinacích v Asii a Africe. Jako příklad by mohl sloužit přístup Německa či Francie. „Jejich ambasády jsou spíš obchodními místy pro jejich firmy. To u nás není. Ve chvíli, kdy nějaká z českých firem potřebuje přímou podporu pro ten či onen obchod, už to nefunguje,“ posteskl si generální ředitel ze společnosti AŽD Praha, s.r.o. Zdeněk Chrdle. Přitom právě vzdálené trhy nabízejí ohromné příležitosti, které podnikatelé dokážou využívat. Například společnost ZETOR TRACTORS a.s. na podnikatelské misi do Iráku podepsala memorandum, na jehož základě vznikl již zčásti realizovaný kontrakt na dodávku 1500 traktorů, uvedl její někdejší zástupce v misi David Pipal.

Možnost navštívit cizí země s politiky má své výhody, ale také nevýhody – někteří účastníci si stěžují, že delegace bývají až příliš podřízeny programům politiků. „Opakovaně se stalo, že obchodní delegace musela k údivu místních zástupců urychleně opouštět jednací sály a ujíždět na letiště a být tam dvě hodiny před příjezdem představitele České republiky,“ uvedl obchodní ředitel společnosti FANS a.s. Michal Kasan.

Je třeba zrušit bariéry

Podnikatelé doufají, že by se s pomocí politiků mohly postupně snížit bariéry, které jejich podnikání brání. Jde například o vízová omezení pro podnikatele v takových zemích jako je Rusko, přebujelou administrativu a nedostatek studijních programů pro zahraniční studenty, kteří by po návratu do rodné země napomáhali obchodu s ČR. „Jde i o komplikovaný přístup k financování a zárukám přes ČEB a EGAP,“ uvedl Michal Kasan z FANS. a.s.

Někdy podle manažerů přístup státu působí kontraproduktivně a obchodu škodí. „Jsou to někteří naši politici, kteří například pod košilkou dodržování lidských práv kazí naše obchody a na naše místo jdou s přehledem Němci a Francouzi,“ prohlásil Zdeněk Chrdle.

Přes zmíněné bariéry exportu jsou české firmy schopny své výrobky na mezinárodních trzích prosadit. A do jakých destinací by si oslovení zástupci firem přáli jezdit dohadovat nové obchody v příštích letech? Láká je zejména Rusko a další země bývalého Sovětského svazu, či africké státy s reálnými plány na rozvoj infrastruktury. Lákavými destinacemi však jsou i Turecko nebo Írán, ale také Německo, Skandinávie a západní trhy vůbec.

Jiří Janda

Sekce komunikace SP ČR

jjanda@spcr.cz

Mise Slovensko 2013

Mise – součást ekonomické diplomacie a podpory exportu

Cesty, na nichž mohou podnikatelé navázat kontakty, Svaz pořádá již dvacet let. I ty úspěšné přinesou „ovoce“ ve formě podepsaných kontraktů obvykle až s odstupem měsíců či let.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) v uplynulých letech organizačně zajistil přes 130 podnikatelských misí, většinou doprovázejících zástupce české politické reprezentace. Na téma misí probíhá prakticky stále debata v médiích. Diskutuje se o tom, zda jsou vůbec k něčemu dobré, kdo, kam a proč na ně jezdí a kolik to stojí. Naše dlouholeté zkušenosti nás opravňují k malému shrnutí.

Podnikatelské mise považujeme za významnou součást ekonomické diplomacie a podpory exportu. Mise svůj smysl a význam pro firmy mají – prokazuje se to tím, že zájem o ně neklesá bez ohledu na ekonomické, finanční či vnitropolitické krize.

Příprava bývá náročná

Její příprava je náročná a stojí čas, energii, peníze a často i nervy. Začíná obvykle informací o zahraniční cestě příslušného ústavního činitele, a pokud se jedná o zemi (většinou mimo EU), která je perspektivní z hlediska

uplatnění českých firem, začíná jednáním o možnosti organizovat podnikatelský doprovod. Na úrovni prezidenta republiky a předsedy vlády se většinou jedná o reciproční návštěvy, na úrovni ministrů jejich úřadům doporučujeme při sestavování plánů cest, o které země mají firmy zájem. Předpokladem úspěchu je pro organizačního pracovníka mise schopnost sladit a dirigovat orchestr složený z hráčů, z nichž většina spolu nikdy nehrála – český zastupitelský úřad, partnerská organizace v dané zemi, pracovníci vládních institucí v ČR i v navštívené zemi, manažeři ubytovacích zařízení a konferenčních zařízení, tlumočníci a další.

Mnohdy chybí čas

Důležitým faktorem je čas – na kvalitní přípravu programu cesty jsou optimální tři měsíce, ale ty míváme k dispozici opravdu jen výjimečně. Je třeba také znát strukturu a potřeby ekonomiky dané země a z toho se odvíjí výběr oborů, výrobků a služeb českých

fírem, které chceme s nabídkou účasti oslovit. Tyto informace čerpáme od zastupitelských úřadů, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, agentur CzechTrade a CzechInvest, z informací Světové banky a dalších veřejně dostupných zdrojů a také z vlastních zkušeností. Při výběru oslovovaných českých firem vycházíme z tohoto základu. Členové SP ČR mají vždy přednost. Otázka je, podle čeho se vlastně měří úspěch podnikatelské mise. Pro nás jsou hlavní prioritou dobře připravená jednání s partnery, kteří se v ideálním případě dostaví na business fórum a bilaterální jednání v požadovaném počtu a odpovídají zájmu indikovanému českou firmou. Docílit toho je mnohem obtížnější, než dobře připravit celou logistiku cesty. A zde se právě může nejvíce projevit případný „nesoulad v orchestru“. Problém je často i to, získat od českého účastníka přesný požadavek na to, o jakého partnera má v dané zemi zájem a co mu chce nabídnout. Pokud se k tomu pak přidá ještě neprofesionální přístup partnerské organizace a nepomůže ani zastupitelský úřad (většinou již tak dost vytížený přípravami pro oficiální část delegace), riziko nespokojenosti účastníků mise je vysoké. Naštěstí se to v poslední době stává jen zřídka.

Firmy jsou aktivnější než kdysi

Také firmy se již naučily lépe se připravit, většinou jsou obeznámeny s podnikatelským prostředím dané země, jeho výzvami i riziky a často samy kontaktují své potenciální partnery. Pokud se tedy podaří společným úsilím dostat na jedno místo ty správné lidi, kteří najdou společnou řeč, je cesta ke spokojenosti účastníků mise otevřená. Když se k tomu ještě přidá vlídné zacházení a zájem ze strany vládního představitele, přiměřená klientská péče, dobré bydlení, strava a – pokud je čas – i příležitosti vidět víc než jen konferenční sál a hotelový pokoj, většinou je účastník mise spokojen.

Úspěch přichází až s odstupem

Často se setkáváme s názorem (rozšířeným zejména mezi novinářskou obcí), že předpokladem úspěšné mise je několik kontraktů podepsaných v jejím průběhu. I politik se samozřejmě rád vrací domů „ověnčen“ úspěchy českých firem. Tak to ale většinou není. Účast v doprovodné delegaci přinese firmám často ovoce až s odstupem několika měsíců nebo dokonce let. Pokud se pak z médií dozvíme, že český dodavatel úspěšně dokončil velký projekt např. elektrárny, důlního komplexu, vybavení nemocnice, rafinerie, pivovaru, čistírny odpadních vod apod., o kterém na misi jednal, víme, že naše práce má smysl.

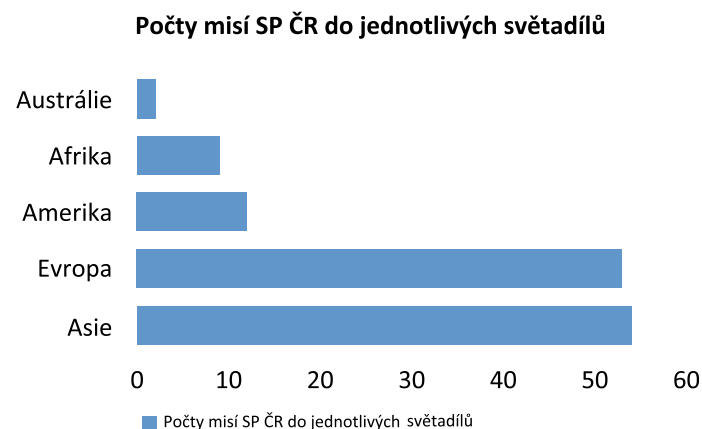
Dagmar Kuchtová
ředitelka Sekce mezinárodních vztahů SP ČR
dkuchtova@sprc.cz

V letech 1993–2013 SP ČR uspořádal 133 cest, na něž jelo přes 3000 účastníků.

Největší:	1. Rusko (2007 – s prezidentem Václavem Klausem) – 103 účastníků 2. Ukrajina (2013 – s prezidentem Milošem Zemanem) – 90 účastníků 3.–4. Jugoslávie (2001 – s ministrem průmyslu a obchodu Miroslavem Grégrem) a Rusko (2013 – s premiérem Petrem Nečasem) – 80 účastníků
Nejvzdálenější:	Austrálie a Nový Zéland (2010 s předsedou Senátu Přemyslem Sobotkou)
Nejnebezpečnější:	Irák (2011 s premiérem Petrem Nečasem a ministrem průmyslu a obchodu Martinem Kubou)

Mise Rakousko 2013

Co udělají pro podporu exportu ministři nové vlády?

1. Jaká je Vaše vize podpory exportu a ekonomické diplomacie?
2. Jak si představujete spolupráci ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a ministerstva zahraničí (MZV) při podpoře exportu?
3. Jak hodláte prohloubit spolupráci těchto resortů, kterou loni obnovili Vaši předchůdci z minulého kabinetu?

Jan Mládek

ministr
průmyslu a obchodu

Lubomír Zaorálek

ministr
zahraničních věcí

1. Jde například o posilování ekonomické spolupráce se zeměmi BRICS, tedy Brazílií, Ruskem, Indií, Čínou a Jižní Afrikou. Je třeba posilovat pozice našich firem v zahraničí a v tom je ekonomická diplomacie nezbytná. Vedle toho se budu samozřejmě snažit vést stabilní hospodářskou politiku coby základ našich vývozních úspěchů.
  2. Je potřeba diskutovat v tom smyslu, aby si všichni uvědomili, že diplomacie mají prosazovat v zahraničí zájmy našich firem. A to stejně tvrdošíjně, jako to dělají jejich kolegové z ostatních zemí včetně členů „osmadvacítky“. Ekonomická diplomacie je jedním z klíčových faktorů úspěchu našeho exportu. Je pravda, že na obou ministerstvech bývaly jisté kompetenční nesrovnalosti, které, jak věřím, budou v nové vládě potlačeny. S kolegou Zaorálkem budeme na prosazení zájmů českých exportérů úzce spolupracovat a snažit se jim otevírat dveře ve světě.
  3. Spolupráce obou resortů, MPO a MZV, je podle mě nezbytná. Na obou ministerstvech jsou na tuto problematiku vyhraněni dva náměstci, kteří budou spolu úzce spolupracovat.
1. Ekonomická diplomacie pokrývá kromě podpory exportu celou řadu dalších oblastí, mimo jiné i spolupráci s investory. Novým prvkem ekonomické diplomacie musí být podpora našim investorům, kteří mají na to, aby byli jedničkami nejen na našem trhu, ale i ve světě. Naše ekonomická diplomacie musí umět reagovat na nové globální trendy. Příkladem mohou být společenské změny v rozvíjejících se zemích, jejichž důsledkem je změna konkurenčního prostředí. V tomto ohledu musíme využívat kvalitního, rychlého a dlouhodobě spolehlivého informačního a asistenčního servisu našich zastupitelských úřadů. Mojí snahou bude, aby ministerstvo zahraničních věcí svoji úlohu v oblasti ekonomické diplomacie naplňovalo profesionálně, důsledně a v prostředí spolupráce. Tím také dosáhneme toho, aby desítky našich projektů ekonomické diplomacie po celém světě posouvaly záměry našich podniků ke konkrétním dodávkám. Jedním z praktických informačních nástrojů je inovovaná verze portálu export.cz.
  2. Doufám, že se nám podaří posílit spolupráci v rozšiřování českého exportu na náročné trhy včetně těch mimo EU. Ministerstvo zahraničních věcí a ministerstvo průmyslu a obchodu musí společně zpracovat koncepci, která vyjasní jejich vzájemné role. Tu pak musí společně uskutečňovat. V rámci nového nastavení očekávám silnější řídicí roli našich zastupitelských úřadů tak, jak již k tomu přikročily silně exportně orientované země jako například Irsko, Švédsko či Dánsko.
  3. Měli bychom se zaměřit na naše dnešní slabiny, kam počítám zejména roztržitost v oblasti poskytování informací, poradenství a praktické asistence pro české firmy při vstupu na zahraniční trhy. Malým a středním podnikům není současný vícekolejný systém srozumitelný především v otázce, kdo jaké služby poskytuje a za co a kdy firmy platí. Mojí ambicí je vzhledem k nepopíratelné prioritě ekonomické diplomacie pro českou ekonomiku prokázat rozhodující a vedoucí roli ministerstva zahraničních věcí v této oblasti.

jnd

Spolupráci firem z ČR a Arménie podpořili prezidenti obou zemí

Vzájemný obchod mezi ČR a Arménskou republikou zatím nenaplnňuje svůj potenciál. Usnadnit navázání kontaktů mezi českými a arménskými firmami ku prospěchu obou zemí bylo cílem lednového Česko-arménského podnikatelského fóra.

Při příležitosti návštěvy prezidenta Arménské republiky Serže Sargasjana doprovázeného delegací arménských podnikatelů v ČR uspořádal Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) 31. ledna v Praze Česko-arménské podnikatelské fórum. Fóra se zúčastnil také prezident republiky Miloš Zeman; oba státníci se vyslovili pro těsnější spolupráci obou zemí. Miloš Zeman arménským firmám doporučil česká auta, zejména Škodovky, a tradiční české pivo; Serž Sargasjan zase hovořil o nerostném bohatství své země.

„Obchod s Arménií není na té úrovni, jakou bychom si představovali,“ řekl ve svém projevu prezident SP ČR Jaroslav Hanák. „V roce 2012 to bylo 32 milionů eur, za loňský rok jen asi 20,3 milionu eur, což není žádný zázrak,“ konstatoval.

Dobrou zprávou předznamenávající zlepšení ovšem může být fakt, že již nyní bylo podepsáno prvních sedm memorand, jež by měla vzájemnou spolupráci prohloubit. „Věřím, že budou důkazem toho, že se obchod v roce 2014 posune,“ uvedl Jaroslav Hanák. Dalšímu nárůstu vzájemného obchodu by v letošním roce měla napomoci i návštěva prezidenta Miloše Zemana, jehož do Arménie bude doprovázet rovněž podnikatelská mise zorganizovaná SP ČR.

O významu, který podnikatelé z obou zemí možnostem rozšíření spolupráce přikládají, svědčí zaplněný sál, v němž se fórum

odehrálo. Arménii reprezentovali zástupci bezmála tří desítek firem, ČR podnikatelé z téměř osmi desítek společností působících především ve strojírenství, automobilovém a elektrotechnickém průmyslu, dopravě a službách. Po oficiální části využili také možnosti osobních dvoustranných jednání.

jnd

Vlevo prezident SP ČR Jaroslav Hanák, vpravo výkonný ředitel Komory pro hospodářské styky se zeměmi SNS František Masopust.

Dagmar Kuchtová: Firmy jsou aktivnější i náročnější

Smysl zahraničních podnikatelských misí – podpora exportu – zůstává, jejich podoba se mění, říká Dagmar Kuchtová, ředitelka Sekce mezinárodních vztahů Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR), která mise organizuje.

Jak na počátky misí vzpomínáte?

Začátky byly pro obě strany, pro účastníky i pro nás, trochu těžké. I my jsme se na přípravě cest učili. Jen několik let po otevření hranic řada firem mise brala jako součást poznávání dosud nepoznaných částí světa a řekla bych, že nevěnovaly velkou pozornost přípravě. Prostě počítaly s tím, že s nějakým politikem odletí letadlem na druhý konec světa, a tam se bude něco odehrávat. Nezaujatý pozorovatel si možná myslí, že je to jednoduché – že je to zájezd, kdy se obvolá několik firem, sdělí se termín odletu a vyrazí se. Ale pokud cesta má být připravena dobře, vyžaduje to zapojení různých subjektů, které se často vzájemně neznají, což přináší riziko určitého nesouladu.

A jaká je současnost?

S tlakem na konkurenceschopnost docházelo k tomu, že firmy váhaly, zda mají věnovat finanční prostředky a zejména čas špičkových manažerů na cestu. Začaly se lépe připravovat a zlepšila se také příprava na straně naší i státních institucí. Kdysi toho pro nás řada zastupitelských úřadů mnoho nedělala. Věnovaly se převážně oficiální části a nepokládaly za nutné pomáhat podnikatelům, některé to ani nebyly schopny udělat. To se naštěstí změnilo. Úřady vědí, co po nich asi budeme požadovat, a samy často hledají partnery pro české firmy. Když dostaneme informaci o cestě, vytipujeme obory a firmy, které oslovíme, zkontaktujeme ambasádu. Jsme v trvalém kontaktu s příslušným úřadem, ať už je to úřad vlády, ministerstvo nebo kancelář prezidenta. Snažíme se co nejlépe vřít se do potenciálu dané země i českých firem, které by tam mohly mít zájem o účast.

Jak dlouho příprava zahraniční mise trvá?

Optimální jsou tři měsíce. Většinou však informaci, že se někam jede, dostáváme dost pozdě. Třeba to předběžně víme, ale neznáme přesný termín, takže obvykle máme jen dva měsíce, a proto je příprava hodně náročná. Do toho vstupují neočekávané věci – že se něco stornuje, někdo nejede, nedopadne jednání o hotelu.

Celkově je to dost stresující záležitost, hlavně v posledních dvou týdnech před misí.

Jak se změnil přístup firem k misím a jejich nároky na přípravu?

Dnes nikdo nepojede na misi, aniž by znal předem program a prostor, který bude mít pro svoje zájmy. Dřív to bylo skutečně tak, že si řekli: „Jede se do Thajska, tak bychom to mohli taky zkusit“. Firmy jsou aktivnější a náročnější.

Jak se vám spolupracuje s českými úřady?

Státní správa je vstřícnější a snaží se při plánování cest fungovat profesionálněji. Dřív to skoro nikdo nekoordinoval. Nikdo nechtěl diskutovat, kam mají politici jet a kde je firmy více potřebují. To se už před pár lety změnilo, vůdčí roli v tom hraje ministerstvo průmyslu a obchodu.

Jak dlouho mise trvají?

Zkracují se, protože nikdo nemá čas. Jet na deset dní jako dřív už je dnes naprosto nemyslitelné. Většinou i do vzdálenějších zemí cesta trvá do tří dnů, takže její program je velmi náročný. Oficiální program politika můžeme ovlivnit jenom do určité míry, snažíme se, aby firmy měly prostor se s ním setkat a říci mu o svých záměrech. On je může zpětně informovat, co projednal se svým partnerem, a zúčastnit se business fóra, jemuž zejména v rozvojových dodává lesku a taky zvyšuje účast.

Lze sladit potřeby politiků a potřeby firem?

Myslím si, že Svaz už si svou pozici vydobyl, takže se nám to s větším či menším úspěchem daří, ale je to jedna z negativních stránek cest s politiky. Firma musí počítat s tím, že program nikdy nebude přesně podle přání podnikatelů.

Jiří Janda

Sekce komunikace SP ČR

jjanda@sprcr.cz

Exportérům může pomoci Erste Corporate Banking ČS a.s.

Česká spořitelna a.s. nabízí služby firemním klientům pod značkou Erste Corporate Banking. Vychází z vysoké míry znalostí potřeb klienta, dynamiky průmyslu a prostředí, ve kterém podniká.

Exportní financování na českém trhu a rovněž v České spořitelně a.s. je ovlivňováno vládní exportní strategií stanovenou pro roky 2012–2020. V rámci této politiky bylo stanoveno 12 preferovaných zemí pro český vývoz a 25 zájmových zemí. Česká spořitelna a.s. v posledních letech výrazně posiluje svoji pozici na trhu exportního financování a na tuto vládní strategii odpovídajícím způsobem reaguje a interně si vytváří podmínky pro to, aby mohla podpořit svým financováním exportní transakce právě do těchto zemí.

Tým projektového a exportního financování má nyní 16 kvalifikovaných odborníků a je špičkou na trhu exportního financování v ČR. Prostřednictvím kompletní nabídky produktů v této oblasti zajišťujeme komplexní financování potřeb exportérů. Mezi naše hlavní konkurenční výhody patří:

- rychlost, flexibilita, profesionalita, odbornost, zkušenost, jazyková vybavenost
- profesionální poradenství pro dodavatele i odběratele zdarma (i přes riziko neuzavření transakce)
- jsme bankou disponující dostatečným kapitálem a likviditou.

Naším střednědobým cílem je být mezi první trojicí komerčních bank poskytujících exportní financování a častěji vystupovat v roli aranžéra/koordinátora při strukturování a financování objemově rozsáhlých transakcí. Rovněž je naším cílem více spolupracovat s globálními hráči na poli exportního financování při zajišťování podpory na složitějších či vzdálených teritoriích. Lze konstatovat, že exportní financování v České spořitelně má vzrůstající podíl na korporátních úvěrech s úměrně tomu rostoucím podílem na výnosech (růst výnosů 20–30 % ročně).

Exportních projektů z České republiky je celá řada, nicméně velké množství z nich se bohužel potýká s nedostatečným kapitálem na straně investora či nedostatkem zkušeností na straně exportéra. My se chceme a musíme soustředit

skutečně jen na ty kvalitní a životaschopné. Těch je, naštěstí, stále dost, a to zejména v tradičních oblastech českého exportu, mezi které patří strojírenství, dopravní zařízení a infrastruktura, energetika, zdravotnictví, těžební technologie, inženýring či zemědělské technologie. Vnímáme rovněž zájem našich exportérů vstupovat na nové trhy, resp. investovat v zahraničí, výjimkou nejsou ani akvizice firem v zahraničí a tedy poptávka i po akvizičním financování. I zde, je-li akvizice smysluplná a investor kvalitní, jsme připraveni takový projekt podpořit.

V současné době se soustředíme v souvislosti s exportním pojištěním agentury EGAP a.s. na aplikaci nových všeobecných pojistných podmínek pro exportní odběratelské úvěry. Naším cílem je pokud možno co nejlhžší přechod ze stávajících VPP na ty nové. Nečekali jsme pochopitelně na poslední chvíli. Česká spořitelna a.s. se aktivně účastnila coby člen Komise pro exportní financování při ČBA vyjednávání o konečné podobě těchto nových podmínek a tak jsme si plně vědomi změn a nutných opatření k tomu, aby nové podmínky fungovaly jak pro nás, tak pro exportéry či dlužníky.

Lenka Tomanová

*Projektové a exportní financování Erste Corporate Banking
ltomanova@csas.cz*

Bližší informace o službách Erste Corporate Banking najdete na internetové stránce www.erstecorporatebanking.cz.

Mise Rakousko 2013

Mise Ázerbájdžán 2011

Mise Německo 2013

Mise Vietnam 2008

Mise Irák 2011

Mise Rusko 2012

Mise Turecko 2012

Mise Kosovo 2011

Mise Nigérie 2006

Mise jsou pro firmy přínos, znělo na setkání účastníků

Více než sto účastníků misí uspořádaných v uplynulých letech Svazem se sešlo 21. ledna na neformálním setkání s jejich organizátory v Břevnovském klášteře v Praze.

Pozvání Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) přijali zástupci významných průmyslových podniků, partneři z bank a finančních institucí i státních orgánů. Odstupující vládu v demisi na setkání reprezentovali ministři ministr průmyslu a obchodu Jiří Cienciala a ministr zahraničních věcí v demisi Jan Kohout.

Prezident SP ČR Jaroslav Hanák ocenil spolupráci jejich resortů, kterou zahájily v červenci podepsáním ujednání o spolupráci při budování, provozování a řízení sítě zahraničních obchodních zastoupení. Cílem spolupráce je podpora českých exportérů v zahraničí a ekonomických subjektů se zájmem o investování v ČR při efektivním zacházení se státními prostředky. „Spolupráce mezi oběma resorty přinesla efekty pro firmy i pro tuto zemi,“ uvedl Jaroslav Hanák. „Věřím, že i naši následovníci budou ve spolupráci pokračovat,“ dodal Jiří Cienciala. Fotogalerie ze setkání je zveřejněna na internetové stránce:

<http://www.spcr.cz/media-galerie/setkani-s-ucastniky-podnikatelskych-misi-sp-cr>

red

Hosté setkání účastníků misí s jejich organizátory.

Ministr průmyslu a obchodu Jiří Cienciala (vlevo) a prezident SP ČR Jaroslav Hanák (vpravo)

České firmy se představily na veletrhu SmartCity Expo

K podpoře exportu přispívá i účast českých firem na zahraničních veletrzích. Svaz se snaží získat podporu pro jejich účast, na veletrzích také představuje své služby. Prezentoval se například na veletrhu v Barceloně.

Španělsko je pro ČR tradičním a důležitým obchodním partnerem, přičemž objem vzájemné obchodní výměny za posledních deset let vzrostl téměř na dvojnásobek. Barcelona jakožto centrum Katalánska – ekonomicky nejvyspělejší oblasti Španělského království – je proto pro české firmy vhodným výchozím bodem pro navazování kontaktů v tomto regionu.

Šestici českých účastníků na společném stánku na veletrhu SmartCity Expo v listopadu loňského roku s podporou agentury CzechTrade doplnil i Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR), který pro tento veletrh navrhl podporu z projektu Specializované veletrhy a výstavy (SVV). V úzké spolupráci s realizátorem účasti, společností INTEGRA, napomohl prezentaci českých společností. Některé z účastnických firem jsou tradičními obchodními partnery Španělska již řadu let, jiné přicházejí na španělský trh poprvé, aby získaly nové informace a ověřily si možnosti spolupráce.

Řešení infrastruktury

Jak vyplývá z názvu, veletrh je zaměřen na moderní řešení v oblasti městské a obecní infrastruktury. V české expozici se představily firmy z oblasti špičkových řešení čištění odpadních vod, výroby a distribuce energií, sanačních procesů a likvidace ekologických zátěží. Své výrobky prezentovaly i společnosti produkující zařízení na úpravu pitné vody, výrobu

kontejnerů a třídění odpadu, zařízení na lisování šrotu nebo rohože a čistící zóny pro objekty s velkou koncentrací osob. Projekt SVV podporující účast českých firem na zahraničních veletrzích je podnikateli vítán a věříme, že bude nadále úspěšně pokračovat. Jsme přesvědčeni, že v těchto oborech mají české firmy co nabídnout, a již teď prověřujeme a navrhujeme další perspektivní veletrhy na rok 2015.

Informace o veletrhu jsou uvedeny na internetové adrese www.smartcityexpo.com.

*Pavel Fára
Sekce mezinárodních vztahů SP ČR
pfara@sprcr.cz*

Podporované účasti na veletrzích – účinný proexportní nástroj

Pro úspěšného exportéra není tajemstvím, že ve většině zemí je účast na prestižních veletrzích nejlepší cestou k vytvoření a udržování obchodních kontaktů a povědomí o značce. Zvláště menší podniky však mohou zatěžovat náklady na účast.

Exportéři mohou v rámci oficiálních českých veletržních účastí, případně v projektu Specializované veletrhy a výstava (SVV) získat podporu, a to nejen finanční. V prvním případě se jedná o podporu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO), ve druhém o projekt financovaný z evropského programu OPPI, jehož administrátorem je agentura CzechTrade.

Kromě finančního příspěvku, který obvykle pokrývá většinu nákladů na vlastní expozici, získá účastník podporu ve formě společné propagace českého stánku na veletrhu a v některých médiích. V neposlední řadě má k dispozici služby realizátora společné expozice a navrhovatele, kterým bývá oborová asociace firem nebo jiná podnikatelská organizace. V loňském roce se také Svaz průmyslu a dopravy (SP ČR) přímo účastnil několika zahraničních veletrhů. Již ničím novým pro něj nebyla například oficiální účast na veletrhu Energy Iraq /Project Iraq v iráckém Erbilu. Řada firem již díky účasti na tomto veletrhu má v iráckém Kurdistanu vybudovány obchodní vztahy. V rámci projektu SVV se zúčastnil i veletrhů ECOFAIR v Bělehradě a SmartCity EXPO v Barceloně. S účastí jsou spojeny doprovodné akce v podobě podnikatelských seminářů a setkání s místními firmami i zástupci státu, které jsou další přidanou hodnotou společných expozic.

Firmám pomáhá veletržní výbor SP ČR

Při SP ČR funguje veletržní výbor, který pečlivě vybírá veletrhy významné pro české průmyslové podniky a navrhuje je do seznamu podporovaných. Při samotné přípravě akce pak úzce spolupracuje s realizátorem, který projde výběrovým řízením MPO či CzechTrade. Ačkoli je množství prostředků omezené a nelze realizovat všechny veletrhy, které bychom si přáli, prosadili jsme již řadu úspěšných veletržních akcí a i z velkého zájmu a ohlasů firem soudíme, že s úspěchem.

Podle našich dlouhodobých zkušeností se jedná o podporu účelnou. Účastník i na takovémto veletrhu vynaloží své vlastní prostředky, především na dopravu a ubytování, a samozřejmě je v jeho zájmu, aby se mu finanční i časová investice vyplatila. Díky tomu jezdí firmy v naprosté většině připravené a vědí, co mohou od veletrhu očekávat.

Tyto společné expozice považujeme za jeden z důležitých prvků podpory exportu a podporujeme pokračování projektu SVV i co nejlepší využití prostředků na oficiální české účasti.

Bližší informace jsou uvedeny na internetové stránce <http://www.spcr.cz/prehled-veletrhu-s-financnim-prispevkem/blog>.

Pavel Fára
Sekce mezinárodních vztahů SP ČR
pfara@spcr.cz

Jiří Klumpar: Nejsme zátěž pro státní rozpočet

Českou exportní banku a.s. exportéři dobře znají. Čím banka nyní žije, představil Jiří Klumpar, předseda jejího představenstva a generální ředitel.

V polovině ledna zasahovala ve vaší bance policie. Nebudou se nyní vaši zaměstnanci bát jakýchkoli zásadnějších rozhodnutí?

Přece jen musíte nést větší riziko než banky soukromé. Nejsme klasická banka se vším všudy. I proto je naše činnost upravena zvláštním zákonem. A pokud se vyskytne problém, měli bychom ho přednostně řešit s ohledem na akceschopnost a konkurenceschopnost exportérů a s tím související zaměstnanost. Zkrátka musíme svou úvěrovou politiku nastavit tak, aby podporovala exportní strategii České republiky. Nezastírám, že je to někdy problém. Na jedné straně zadání, které hovoří o nutnosti nést vyšší riziko než banky soukromé a na straně druhé tlak na naprosto standardní bankovní chování. Čím vyšší tento tlak je, tím je logicky více na místě dbát na striktní dodržování nejrůznějších předpisů. Myslím, že by neškodilo se podrobněji zamyslet nad přesnější definicí toho, co se po nás žádá a jak přesně to smíme udělat.

Nebylo by vám lépe jako exportní agentuře bez bankovní licence?

Mluvil o tom nedávno v rozhovoru pro Lidové noviny i guvernér ČNB Miroslav Singer...
Nám by asi lépe bylo, odpadla by nám řada povinností a dilemat. Ale doplatili by na to exportéři, kteří by se museli přesunout do privátního bankovního sektoru, a také státní rozpočet. Podíl exportu na tvorbě HDP se pohybuje kolem 80%. Je ale z více jak 83% závislý na trzích EU a hlavně Německa a ještě k tomu především v subdodavatelské pozici našich exportérů. Tento trh stagnuje a jeho exportéři se stejně jako ti naši tlačí na mimoevropské rostoucí trhy. Naši exportéři mají přitom na našem bankovním trhu k dispozici v drtivé většině partnery v podobě dceřiných společností zahraničních bank. Ty si musí nechat financování exportních obchodů schvalovat „matkami“. A je-li náš exportér coby generální dodavatel v konkurenčním vztahu s exportérem zahraničním, který je zároveň klientem příslušné „matky“, je asi jasné, komu dá tato mateřská bankovní společnost přednost. Zakázku tedy získá zahraniční exportér, protože je schopen nabídnout financování s důvěryhodným

bankovním partnerem v zádech. Tomu agentura nemůže konkurovat. I laikovi musí být jasné, že subjekt bez bankovní licence nemůže nabízet celou škálu bankovních produktů – například bankovní záruky. Naše firmy by tedy mohly zajišťovat pouze subdodávky, měly by nižší marži a odváděly by tak nižší daně. Navíc by se státu prodražilo získávání zdrojů pro financování podpory exportu.

V médiích se ale dočteme, že právě kvůli vaší bance stát přijde o miliardy...

Ale to se velmi mýlíte, stejně jako většina novinářů. Rozhodujícím zdrojem pro financování obchodních činností ČEB spojených s podporou vývozu není státní rozpočet, ale emise dlouhodobých dluhopisů. Ty pokrývají naše úvěrové aktivity téměř ze sta procent. Ze státního rozpočtu čerpáme jen dotaci na pokrytí nákladů na tvorbu opravných položek spojených s krytím rizik, kterým je banka vystavena. Dotace slouží i k dorovnání rozdílu mezi úroky ze zmíněných dluhopisů a úroky exportních úvěrů, které jsou často nižší kvůli konkurenceschopnosti exportérů. V období 1996–2012 činila tato dotace celkem 3 miliardy a 962 miliónů. Za stejné období banka uhradila na přímých odvodech do státního rozpočtu 2 miliardy a 674 miliónů. Takže čistá „angažovanost“ státního rozpočtu v podpoře exportu činila za toto dlouhé období 1 miliardu a 288 miliónů, tedy v průměru necelých 80 miliónů ročně. Samozřejmě čerpáme v případě defaultů pojištění od EGAP. Ale také na pojistném odvádíme nemalé částky. Ve zmíněném období jsme na pojistném odvedli 7, 815 miliard a inkasovali pouze 2,191 miliard korun. Tato čísla se samozřejmě změnila v důsledku čištění portfolia, ale máme předplaceno. Naše pozice vůči celému exportnímu ekosystému je a byla za celé toto období přebytková.

red

Informace o České exportní bance a.s. najdete na její internetové stránce www.ceb.cz.

ČESKÁ EXPORTNÍ BANKA

Otevírání bran exportu

Nasycenost evropských trhů nutí české exportéry, aby se rozhlíželi po vzdálenějších destinacích. Hledání nových exportních příležitostí je časově i finančně náročné, napomoci může kvalitní informační zdroj o třetích zemích.

Jak vypadá informační podpora evropských obchodníků v praxi? Evropská komise (EK) zastupuje členské státy při jednáních o otázkách obchodní politiky na multilaterální úrovni (ve WTO) nebo bilaterálně, třeba při vyjednávání dohod o volném obchodu. Jedním ze zajímavých a komplexních zdrojů informací o třetích trzích je [Market Access Database \(MADB\) na internetové stránce http://madb.europa.eu](http://madb.europa.eu), kterou EK spravuje.

MADB zdarma a on-line v angličtině nabízí informace, které jsou klíčové pro rychlý průzkum trhu, a to pro konkrétní výrobek a pro konkrétní trh. Uživatelům stačí zadat HS celní kód a databáze prozradí výši celní sazby pro vybrané teritorium - pro cenovou kalkulaci nebo přehled dovozních formalit a potřebných dokumentů pro uvedení zboží na trh,

ale i obchodní statistiky týkající se zadaného výrobku. Pomůže dohledat i překážky obchodu podle jednotlivých zemí a průmyslových sektorů.

Pro dovozce má MADB také velmi užitečnou sekci, ve které lze opět podle HS celního kódu a země původu zboží dohledat jak výši celní sazby, tak i ostatní podmínky dovozu, případně informaci o existujících dovozních kvótách. A co je velmi důležité: databáze je průběžně aktualizována pracovníky 139 delegací EU v celém světě.

Blanka Jakubcová

Sekce mezinárodních vztahů SP ČR

bjakubcova@spcr.cz

Komise zve podnikatele na mise pro růst

Evropská komise (EK) již od roku 2011 pomáhá evropským firmám proniknout na nové trhy a zároveň podporuje rozvoj průmyslu prostřednictvím „misí pro růst.“

Mise pro růst mají podobný průběh jako podnikatelské mise členských států, širší rozměr jim dodává účast vrcholných představitelů EK.

Podnikatelskou delegaci zpravidla doprovází místopředseda EK pro průmysl a podnikání Antonio Tajani. Misi zahajuje konference, následují B2B setkání a bilaterální jednání mezi firmami. Účast je bezplatná, zájemci si však musí hradit náklady na cestu a ubytování.

EK dbá na to, aby byl zastoupen co největší počet členských států. Přesto se žádná česká firma mise dosud nezúčastnila. Napravit tuto bilanci budou české firmy v nejbližší době moci na těchto misích:

10.-11. března do **řeckých Atén** zaměřená na potravinářský průmysl, biotechnologie, energetiku, ICT a turismus

13.-14. března do **italské Neapole** zaměřená na kosmický průmysl, energetiku, eko-průmysl, dopravu, automobilový sektor, módu a turismus

27.-28. března do **italského Palerma** zaměřená na potravinářství, námořní průmysl a rybolov, inteligentní energetiku, módu a turismus, stavební průmysl, ICT a kreativní průmysl

2.-4. dubna do **španělských měst Sevilla a Merida** zaměřená na kosmický průmysl, biotechnologie, zdravotnický průmysl, stavebnictví, transport, biomedicínu a ICT

Informace o misích a podmínkách účasti na nich jsou uvedeny na stránkách Generálního ředitelství Evropské komise pro průmysl a podnikání <http://ec.europa.eu/enterprise/>.

Tomáš Hartman

zástupce ředitelky CEBRE

tomas.hartman@cebre.cz

Cesty státníků vyžadují lepší koordinaci

Bariéry exportu do Ruska jako je vízová politika či nedostatečný lobbying politiků byly tématem diskusního fóra, jehož spoluorganizátorem byl Svaz průmyslu a dopravy ČR.

Olympijský stan ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) na pražské Letné byl 11. února, pět dnů po zahájení Zimních olympijských her v Soči, svědkem diskusního fóra se zástupci exportérů a poté setkání s novináři s názvem Český export do Ruska a jeho problémy. Hlavním účastníkem akce byl prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Jaroslav Hanák, který společně s výkonným ředitelem Komory pro hospodářské styky se zeměmi SNS Františkem Masopustem a prezidentem Hospodářské komory ČR Petrem Kuželem definovali několik bariér kladených exportu.

Pomohla by elektronická víza

Šéf SP ČR konstatoval, že přestože vývoz tuzemských firem do Ruské federace se od roku 2003 zdesetinásobil na loňských šest miliard dolarů, je na vládě, aby exportérům pomohla. Jedná se zejména o usnadnění vízového styku. „**Nic nestojí v cestě, aby se víza dala získat elektronickou cestou,**“ uvedl. Jak také řekl, „**v průběhu dnešní tripartity jsme předsedu vlády žádali, aby urgentně řešil vízové bariéry.**“

Ideální by podle něj bylo prosazení bezvízového styku pro ruské a české podnikatele, o čemž se jedná na evropské úrovni. Jako možnost zmínil nastavení tzv. fast track, kdy se zaměstnavatelské a podnikatelské organizace za zahraniční podnikatele zaručí. Firmám by ale mohli čeští politici pomoci ještě víc – přímým lobbyingem.

Lobbování je i úkolem politiků

Právě ruským specifíkem je úzké propojení ekonomiky s politikou, upozornil František Masopust. „**Hlavní pomocí pro české firmy je lobbování státních představitelů,**“ podotkl. Z toho důvodu by měli ústavní činitelé lépe koordinovat své

zahraniční cesty. Jako styčný bod Jaroslav Hanák navrhuje ministerstvo zahraničních věcí.

Jedním ze závěrů fóra byla rovněž shoda v tom, že zaměstnavatelské a podnikatelské organizace jsou zprostředkovateli zájmů exportérů a umí tyto požadavky prosazovat u státní správy. Dokážou zprostředkovat informace o tom, v jakých regionech Ruské federace by exportéři potřebovali pomoc a kam by mohly směřovat cesty ústavních činitelů a podnikatelských misí, které je provázejí. Právě Rusko je totiž zemí, kde je byznys silně založen na osobních vztazích a na úctě k institucím, což se týká nejen státu, ale i zaměstnavatelských a podnikatelských svazů. Téma podpory do Ruska bylo sice zvednuto díky ZOH, podle dlouhodobých zjištění SP ČR je však tamní trh jasnou jedničkou zájmu tuzemských firem mimo Evropskou unii. Teprve na dalších příčkách zájmu jsou Kazachstán, Ukrajina, Vietnam či Bělorusko a další země.

mim

Prezident SP ČR Jaroslav Hanák

Jan Lembas: Vyhledáváme obchodní příležitosti

Dobry obchodnik musi mit cit pro byznys a chuť se učit. Klíčové jsou osobní kontakty, říká v rozhovoru pro Spektrum Jan Lembas, jenž příští měsíc odjede do Bangkoku zakládat kancelář ministerstva průmyslu a obchodu (MPO).

Proč je pro českou ekonomiku export důležitý?

Česká republika je malým trhem a domácí poptávka nestačí pohánět hospodářský růst. Export proto představuje pro naši ekonomiku zásadní růstový faktor. Pokud si chtějí české firmy udržet mezinárodní konkurenceschopnost, potřebují se nezbytně dostat s objemem výroby na úroveň, která jim umožní generovat volné peněžní zdroje na investice do rozšiřování a modernizace výroby a zejména do výzkumu a vývoje.

Jaké překážky brání českému exportu?

Podle mého názoru brzdí export především nestabilní podnikatelské prostředí, které firmám zbytečně ubírá energii. Stabilní a dlouhodobě dobře čitelné podnikatelské prostředí je jednou z hlavních podmínek k přilákání soukromých investic z tuzemských či zahraničních zdrojů, které přispívají k růstu inovací a zvyšování mezinárodní konkurenceschopnosti firem. Bohužel v Indexu podnikatelského prostředí Světové banky zaujímá ČR nelichotivé 75. místo. Thajsko, kam zanedlouho odjíždím, se v nejnovějším žebříčku hodnocení umístilo na 18. místě. V Indexu mezinárodní konkurenceschopnosti Světového hospodářského fóra se ČR propadla na 46. místo (ještě v roce 2008 byla 33.), Thajsko je na 37. příčce. Naším největším problémem je kvalita veřejných institucí, kde je ČR až na 86. pozici.

Jak by se dala situace zlepšit?

Není třeba měnit pravidla hry při každé změně vlády – podnikatelské prostředí musí být stabilní a jednoduché, dlouhodobě čitelné a předvídatelné. Dále je nutné do obchodu investovat – jak lidské zdroje, tak i finanční prostředky. Nestačí jen kvalitní vzdělání, musíte mít i nadání, cit pro byznys a chuť neustále se celý život učit. Pro obchod jsou klíčové osobní kontakty, do kterých musíte investovat – někdy pozváním na oběd, jindy na golf či do opery – musíte prostě vytáhnout partnera do neformálního prostředí, kde můžete navázat užší přátelský vztah. To platí dvojnásob na mimoevropských trzích.

Co pro rozvoj exportu dělají obchodní zastoupení při českých velvyslanectvích v zahraničí?

Kanceláře MPO, jejichž síť se nyní rozšiřuje, mohou pomoci zejména malým a středním podnikům například při analýzách jednotlivých průmyslových odvětví, vyhledávání konkrétních exportních příležitostí a budování s tím souvisejících kontaktů. Věřím, že v kombinaci s obchodně-ekonomickými rady při velvyslanectvích se mohou stát užitečným nástrojem především v počátečním stádiu expanze českých firem zvláště do vzdálených teritorií, jako je jihovýchodní Asie. V uskupení ASEAN zahrnujícím trh 10 zemí s celkovým počtem 600 milionů obyvatel se nyní vedle již existujícího zastoupení ve Vietnamu nově otevírají kanceláře MPO v Bangkoku a Jakartě.

Jak hodnotíte význam podnikatelských misí pořádaných Svazem průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) pro český export?

Podnikatelské mise pořádané SP ČR jsou velmi dobrou příležitostí pro navázání prvních kontaktů v daném teritoriu, ale pokud tyto kontakty nejsou dále udržovány a systematicky rozvíjeny, může se z celé mise stát jen velmi nákladný výlet.

Bližší informace o zahraničních kancelářích MPO najdete na www.czechtradeoffices.com, o statistikách Světové banky na www.worldbank.org a Světového hospodářského fóra na www.weforum.org.

JAN LEMBAS působil ve Škodaexportu. V roce 1990 založil českou pobočku britské poradenské společnosti Central Europe Trust, později CET Capital. Od března bude v Bangkoku připravovat otevření tamější zahraniční kanceláře MPO, kde bude kromě Thajska zodpovědný i za podporu českých firem na sousedních trzích Myanmaru, Kambodže a Laosu.

Konference WTO na Bali dojednala kompromis

Konference Světové obchodní organizace (WTO) na indonésckém Bali přinesla očekávanou globální dohodu. Podařilo se dospět ke konsensuálnímu schválení kompromisních textů.

Evropská komise šla v prosinci do jednání na Bali vyzbrojena politickou flexibilitou. Na konferenci vystoupilo více než 110 členů WTO a 14 pozorovatelů. Vyspělé země zdůrazňovaly úsilí věnované dosažení balíčku předložených textů, představujícím vyvážený a přijatelný kompromis. Naproti tomu Indie razantně odmítla návrh o potravinovém zabezpečení. Na nerovnováhu balíčku v neprospěch rozvojových zemí poukázaly i Jihoafrická republika, Argentina a Kuba. Situace byla napjatá do poslední chvíle. Kompromisní řešení se podařilo nalézt jen díky mimořádnému vyjednávacímu úsilí. Dohoda představuje obrovský ekonomický potenciál pro subjekty všech zainteresovaných stran. Hlavní výzvou pro WTO v nadcházejícím období bude dokončení zbývajících částí této dohody, které zajistí její vstup v platnost a implementaci závazků

v praxi, obnovení vyjednávání v dalších oblastech DDA a zahájení diskuse o novém směřování. Závěry konference lze považovat za úspěch, neboť jde o první větší konkrétní výstupy s významnými ekonomickými dopady od založení WTO v roce 1995.

Vladimíra Drbalová

Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Mezinárodní organizace a EU
vdrbalova@spcr.cz

Informace o konferenci najdete na internetových stránkách <https://mc9.wto.org/draft-bali-ministerial-declaration> a <http://ec.europa.eu/trade/policy/eu-and-wto/>. Rozsáhlejší verze tohoto článku je uvedena na internetové stránce <http://www.spcr.cz/spektrum/ohlednuti-za-9-ministerskou-konferenci-wto-na-bali>.

Balíček WTO z Bali: Sada opatření ke snížení byrokratických omezení v mezinárodním obchodě a usnadnění integrace nejchudších zemí do systému WTO.

Dohoda o usnadňování obchodu: Povinnost členských států WTO konzultovat a zveřejňovat nově zaváděné celní předpisy. Exportéři budou moci požádat o vystavení všech celních dokumentů na jednom místě. Přednost bude mít elektronická forma komunikace, čímž se sníží náklady.

Další části balíčku: tzv. Monitorovací mechanismus k průběžnému hodnocení, zda je skupině nejchudších zemí skutečně poskytováno odpovídající zacházení; odstranění podpor v obchodě s bavlnou; poskytnutí bezcelního a bezkvótového přístupu pro zboží pocházející z nejméně rozvinutých zemí na trhy zemí vyspělých; usnadnění rozvojovým zemím transpozice Dohody TRIPS do národních legislativ; zabránění zavedení cel v elektronickém obchodování (do 2015); pokračování iniciativy Aid for Trade;

Přínosy: Zvýšení hodnoty globálního obchodu o 1 bilión USD na cca 23 biliónů USD ročně. Dohoda může vytvořit až 20 miliónů pracovních míst. Snížení nákladů na přeshraniční transakce pro společnosti o 10–15 procent.

Odblokování jednání o agendě z Dohá: WTO si uchovala roli tvůrce pravidel světového obchodu i v době, kdy řada zemí včetně EU sjednává bilaterální obchodní dohody preferenčního charakteru.

V roce 2014 se bude tvořit nový přístup k vyřešení otevřených záležitostí v tzv. Rozvojovém programu z Dohá. Toto deváté kolo jednání o liberalizaci světového obchodu v rámci WTO/GATT od roku 1947 začalo v roce 2001 v Kataru s cílem dosáhnout všeobecné dohody o liberalizaci (snížení cel, subvencí a dalších obchodních bariér) a tím přispět k růstu světové ekonomiky a prospět chudým a rozvojovým zemím.

EU: Od 1. 1. 2014 aplikuje EU nový revidovaný Všeobecný systém preferencí (GSP). EU a 13 dalších členských zemí WTO zahájili 24. 1. 2014 v Davosu jednání o dohodě WTO o obchodu se zeleným zbožím a službami, šetrnými k životnímu prostředí, s cílem snížit cla u 54 druhů zboží do konce roku 2015 a odstraňovat další překážky obchodu u tohoto zboží a služeb.

WTO: 160 členů, z toho 35 nejméně rozvinutých zemí; cca 97 % světového obchodu.

Podrobnější informace o tématu najdete na internetové stránce <http://www.spcr.cz/evropska-komise/revidovany-vseobecny-system-preferenci-gsp>

Marta Blízková

Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Mezinárodní organizace a EU
mblizkova@spcr.cz

Bez nás Evropa neporoste, vzkázal průmysl Bruselu

EU musí přijmout kroky na podporu průmyslové konkurenceschopnosti. To byl závěr Dne BUSINESSEUROPE „Industry Matters“, na němž se 28. ledna sešly stovky lídrů EU a šéfů evropského byznysu. Nechyběli zástupci Svazu v čele s prezidentem Jaroslavem Hanákem.

„Je dobře, že se konečně někdo chce zabývat evropským průmyslem,“ podotkl prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) Jaroslav Hanák k setkání v Bruselu, na které dorazili předseda Evropské komise José Barroso či komisaři pro průmysl a energetiku Antonio Tajani a Günther Oettinger. Právě energetika byla jedním z nejžhavějších probíraných témat. Jen pár dní předtím totiž Evropská komise (EK) zveřejnila rozsáhlý balíček k energetické politice a klimatickému rámci pro rok 2030. V něm mimo jiné navrhuje, aby se EU zavázala snížit emise skleníkových plynů do zmiňovaného roku o 40 procent a zvýšit na evropské úrovni podíl obnovitelných zdrojů na 27 procent. Evropský průmysl se v současnosti musí vyrovnávat s výrazně vyššími cenami energií než jeho globální konkurenti, na což také řada řečníků upozorňovala. Ti rovněž v hojně míře dodávali, že je navíc proti rivalům sešněrován nákladnými byrokratickými opatřeními vyplývajícími z rozhodnutí bruselských institucí. Ta však dosud byla mnohdy přijímána bez toho, aby se dostatečně bralo v potaz, jaký budou mít dopad na konkurenceschopnost průmyslu.

„Musíme začít jednat nyní: zítra bude příliš pozdě,“ zdůraznila prezidentka BUSINESSEUROPE Emma Marcegaglia. EU podle ní potřebuje rychle změnit zaměření svých politik – jinak hrozí, že průmysl v Evropě bude pokračovat v sestupném trendu. Přitom zpracovatelský průmysl v Evropě tvoří 32 milionů přímých a 20 milionů nepřímých pracovních míst a na HDP se podílí 15 procenty.

BUSINESSEUROPE, hlavní evropská konfederace podnikání, také lídrům EU na akci představila doporučení, která je podle ní třeba na cestě k podpoře konkurenceschopnosti udělat. Kromě proměny energeticko-klimatické politiky se týkají přístupu k financím, zlepšení fungování jednotného trhu a zahraničního obchodu, posílení vývoje, výzkumu a inovací, budování transevropské i národní infrastruktury, flexibility trhu práce a vzdělávání.

„Po deseti letech, co jsme v Evropské unii, je tu konečně trochu nastartovaná iniciativa, která řeší jádro problémů, které Evropa má: zaměstnanost, pokles konkurenceschopnosti a především vysoce komplikované sociální i jiné předpisy,“ poznamenal prezident Jaroslav Hanák.

O tom, zda a nakolik si EU a její lídři doporučení vzali k srdci, se ukáže brzy. Už v březnu se uskuteční klíčový summit, na němž se šéfové států a vlád osmadvacetičlenného bloku budou bavit právě o posílení konkurenceschopnosti průmyslu a také energetické a klimatické politiky EU, která má a bude mít na firmy zásadní dopad.

Tomáš Pírk
stálý delegát SP ČR u BUSINESSEUROPE
tpirk@spcr.cz

BUSINESSEUROPE sdružuje 41 podnikatelských a zaměstnavatelských svazů z 35 zemí Evropy. Je největším a nejsilnějším podnikatelským lobby vůči evropským institucím a dalším organizacím (zastupuje 20 milionů podniků v Evropě) a lídrem zaměstnavatelů v evropském sociálním dialogu. Pro SP ČR je nejpřímější a nejefektivnější cestou jak ovlivňovat vývoj iniciativ, politik a legislativních i nelegislativních opatření Evropské komise v samém zárodku. SP ČR je členem od roku 1993 a BUSINESSEUROPE je pro něj určující organizací pro vytváření vlastních strategií a hájení zájmů českého a evropského průmyslu.

Informace o organizaci i o Dni BUSINESSEUROPE jsou uvedeny na internetových stránkách www.buinesseurope.eu.

Restrukturalizace v EU

Evropská komise (EK) představila 13. 12. 2013 návrh na [Rámec kvality EU pro předjímání změn a restrukturalizaci](#), který by definoval společné principy pro proces předvídání a řízení restrukturalizačních procesů, rozdělil zodpovědnost zúčastněných stran a mobilizoval zdroje. EK chystá konsolidaci legislativy v oblasti informací a konzultací pracovníků a mobilizuje finanční nástroje: Evropský sociální fond (ESF), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF), prostředky v rámci Iniciativy pro mladé a další strukturální fondy. Definuje principy pro předvídání a úspěšné řízení restrukturalizace a rozděluje úkoly a odpovědnost mezi aktéry. Společným jmenovatelem pro všechny skupiny je pravidelné [monitorování potřeb pracovních míst a znalostí, vypracovávání společných diagnóz, individuální a cílená opatření](#) v podobě vzdělávacích a kariérních plánů.

[Pro podniky a zaměstnavatele](#) to bude znamenat strategické dlouhodobé monitorování ekonomické a finanční situace podniku, dosažení interního konsensu a včasné informování pracovníků a konzultace s nimi a pomoc při [zajištění individuální podpory propouštěným pracovníkům](#).

Restrukturalizace je součástí podnikání. Samy podniky dokážou nejúčinněji předvídat změny a řešit situaci v zájmu svých i zaměstnanců. [BUSINESSEUROPE](#) apeluje na EK, aby zaručila, že se restrukturalizační proces nestane pro podniky novým finančním a administrativním břemenem. V opačném případě to bude odporovat úsilí EK o posílení pozice průmyslu v EU.

„V dnešním dynamickém, globálním prostředí, musí být evropské podniky schopny konkurovat svým protějškům z jiných regionů světa. Adaptabilita je základním rysem silných, odolných a konkurenceschopných podniků. Evropská unie musí být extrémně opatrná, aby nepodkopala schopnost byznysu reagovat na nové tržní podmínky, aby podniky v dlouhodobé perspektivě zůstaly udržitelné,“ komentoval sdělení generální ředitel [BUSINESSEUROPE](#) Markus Beyrer. Více na: <http://www.spcr.cz/evropska-komise/restrukturalizace-pod-taktovkou-eu>

ČR v přední linii jednotného trhu EU

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) se připojil ke dvěma projektům v rámci iniciativy [Frontrunners](#), vzniklé na jaře 2013 v rámci skupiny členských států EU aktivně prosazujících liberalizaci vnitřního trhu (VT) EU. Zapojené státy vyjádřily odhodlání jít nad rámec závazků přijatých na úrovni EU a dát tak dobrý příklad ostatním členským zemím. Iniciativa navrhla sadu několika projektů, k nimž se členské státy mohou dobrovolně připojit, společně na nich pracovat a podílet se na výměně zkušeností a osvědčených postupů.

ČR se zapojuje do projektů [Centrum jednotného trhu \(CJT\)](#) a [Jednotné kontaktní místo \(JKM\)](#). Cílem iniciativy je úžeji propojit hlavní elementy správy jednotného trhu na národní úrovni. [Projekt CJT](#) bude především analyzovat současný stav fungování různých prvků správy jednotného trhu na národní úrovni, včetně jejich role v procesu, i existující propojení a interakce; a identifikovat problematická místa a chybějící propojení a zjednodušit výměnu osvědčených postupů. [JKM](#) zůstávají jednou z nejviditelnějších služeb pro podnikatele.

Rozdíl v platech žen a mužů v EU je stále realitou

V prosinci zveřejnila Evropská komise (EK) pravidelnou zprávu o implementaci směrnice o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy, [podle níž je v rámci EU průměrný rozdíl v platech obou pohlaví 16,2 % v neprospěch žen, v případě ČR je to dokonce 21 %](#). Mezi členskými státy však existují rozdíly (Slovensko 2,3 %, Estonsko 27,3 %). Snižování rozdílu v platech je velmi pomalé (v letech 2008–2011 pouze o 1,1 %).

Navzdory odlišným odhadům toho, jaká část celkového rozdílu v odměňování mužů a žen je důsledkem diskriminace v odměňování, kterou zakazuje Smlouva o fungování EU, panuje shoda o tom, že na rozdílu se značně podílí diskriminační praktiky. Význam přímé diskriminace ve vztahu ke zcela totožné práci se zřejmě snížil. Značné problémy jsou s hodnocením prací, které vykonávají převážně ženy nebo muži, a to zvláště v případech, kdy se hodnocení provádí v kolektivních smlouvách. Počet sporů u vnitrostátních soudů z důvodů diskriminace v odměňování je velmi nízký. Nedostatečná vnitrostátní judikatura v oblasti stejných odměn nasvědčuje tomu, že oběti diskriminace v odměňování nemají dostatečně účinný přístup ke spravedlnosti.

Komise hodlá nadále komplexně monitorovat uplatňování zásady stejné odměny. V roce 2014 se navíc chystá přijmout nelegislativní iniciativu s cílem podporovat a usnadňovat účinné zásady stejné odměny v praxi a pomoci členským státům nalézt vhodný postup ke snížení rozdílů v odměňování mužů a žen.

Více na: <http://www.spcr.cz/evropska-komise/rozdil-v-platech-zen-a-muzu-v-eu-je-stale-reality>

Světový energetický výhled 2013

Mezinárodní energetická agentura (IEA) prezentovala 7. 1. 2014 v Praze za účasti svého hlavního ekonoma Fatiha Birola aktuální vydání nejvýznamnější ročenky „Světový energetický výhled“, obsahující statistická data a analýzy vývoje odvětví energetiky do roku 2035. Letošní vydání se věnuje celkovému předpokládanému vývoji světové energetiky, perspektivám ropy, možnostem zvyšování energetické účinnosti a energetice v Brazílii.

Více na: www.worldenergyoutlook.org.

Vladimíra Drbalová a Marta Blížková

Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Mezinárodní organizace a EU

vdrbalova@spcr.cz

mblizkova@spcr.cz

Průmysl zatím v defenzivě

Aktivnější přístup Evropské komise k průmyslu Svaz vítá. Cíl zvýšení jeho podílu na HDP na 20 procent je však těžko dosažitelný, zaznělo na lednové schůzce členů EU týmu Svazu s odborníky z ministerstva průmyslu a obchodu.

Členové EU týmu Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) diskutovali 10. ledna s odborníky z ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) – ředitelem sekce průmyslu Eduardem Muřickým a Oldřichem Macákem z odboru sektorové expertízy a průmyslové politiky – o aspektech průmyslové politiky v době jednání o Průmyslovém paktu EU.

V EU probíhají diskuse o faktorech ohrožujících úspěšnou implementaci průmyslové politiky v Evropě: překážkách na vnitřním trhu, fiskální konsolidaci, zadluženosti bankovního sektoru, nízké poptávce a nízkých investicích. Evropská komise (EK) je sice nyní díky komisaři pro průmysl a podnikání Antoniu Tajanimu v oblasti průmyslu neaktivnější, průmyslová politika EU je ale ovlivňována i aktivitami dalších komisařů.

Průmysl v Evropě se obecně nachází v defenzivě. Společností je vnímán spíše negativně. České výrobky jsou např. v zahraničí z prezentace ČR vymazány jako nepovolená reklama. ČR proto vítá aktivnější přístup EK v oblasti průmyslu, cíl podílu průmyslu na HDP do roku 2020 ve výši 20 procent považuje za pozitivní, ale prakticky nedosažitelný.

„ČR postrádá spojence pro akcentování průmyslové politiky a vytvoření aliance. Lze se obávat, že obsah průmyslové politiky nebude možno měnit, pokud se průmyslový pakt stane součástí

fiskálního paktu. Komisař Tajani a komisař pro energetiku Oettinger jsou velmi dobře obeznámeni s tím, co je potřebné, ale realita je jiná,“ uvedl viceprezident SP ČR Stanislav Kázecký.

Marta Blížková

Sekce mezinárodních vztahů SP ČR – Mezinárodní organizace a EU
mblizkova@spcr.cz

Eduard Muřický (vlevo) a Oldřich Macák (vpravo)

Vládní priority, bruselské snahy o nastavení průmyslové politiky, ekonomická situace v zemi a Zimní olympijské hry v Soči byly hlavními mediálními tématy.

Nic nebylo v uplynulých týdnech důležitější, než náležitě mediálně prezentovat Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) a názory jeho představitelů na rodící se programové prohlášení vlády. Před jeho sestavením vedení SP ČR v čele s jeho prezidentem Jaroslavem Hanákem stihlo navštívit šest členů kabinetu premiéra Bohuslava Sobotky, kterým předložili priority zaměstnavatelů. Tyto kroky, a zejména pak celkové hodnocení návrhu vládního programového prohlášení při únorovém tripartitním jednání, byly přítom bedlivě sledovány řadou médií.

Jejich pozornost byla povzbuzována informacemi z jednání s ministry i hojnými vyjádřeními členů představenstva k řadě témat a prioritám resortů. Ovšem nosným tématem, mediálně „protlačovaným“ již od podzimu loňského roku, byl stav a vývoj konkurenceschopnosti ČR v mezinárodním srovnání. „**Přál bych si, aby za touto vládou zůstalo zlepšení postavení naší země v žebříčku konkurenceschopnosti o deset míst,**“ zmínila média vyjádření prezidenta SP ČR Jaroslava Hanáka. „**V koaliční smlouvě je téma konkurenceschopnosti zmíněno. Očekáváme, že se stane součástí programového prohlášení a následných praktických kroků vlády ve spolupráci byznysem. Musíme dospět k reálným efektům,**“ citovala dále jeho názor.

SP ČR zejména dokázal zúročit mimořádný zájem médií o dění při tripartitním jednání, neboť šlo o první zasedání zaměstnavatelů a odborů s novým vládním osazenstvem, při kterém se probíral šestnáctistránkový text jeho prohlášení. Česká televize i televize komerční divákům nabídly v hlavním zpravodajství vyjádření Jaroslava Hanáka, který poukázal na nutnost podpory

ekonomického růstu a boje proti nezaměstnanosti. „**Ve vládních materiálech je zmíněna jako prioritní stabilita podnikatelského prostředí. Hovoří se v nich o zjednodušení procesů, ať už legislativních, daňových, v oblasti trhů práce, což si myslím, že je dobře,**“ uvedl Jaroslav Hanák pro ČT i TV Nova. Média si také povšimla, že nebývá zvykem, aby program vlády viděli dřív zástupci zaměstnavatelů a odborů než poslanci. V TV Prima k tomu prezident SP ČR Jaroslav Hanák poznamenal, že to vnímá jako posun v sociálním dialogu. „**Naše odborné názory vládě stojí za to, aby je vzala v úvahu,**“ prohlásil.

Český rozhlas z tříhodinové tripartitní diskuse vybral upozornění SP ČR, že vláda by měla více zaměřit na vztahy s Evropskou unií. „**Jsme nejhorší v čerpání evropských fondů, ale bohužel jsme nejhorší v tom, že nemáme svoje lidi v Bruselu na klíčových místech. Je to nedostatek posledních deseti let a to je obrovská výzva,**“ citoval rozhlas Jaroslava Hanáka, který se v éteru objevil už v ranním vysílání, podobně jako další účastník tripartity, viceprezident SP ČR Radek Špicar. Ten z přenosového vozu před Úřadem vlády krátce před jejím zahájením poukázal na kritický aspekt programového prohlášení vlády, jímž jsou finanční prostředky na jeho naplnění. „**Budeme se ptát na to, zda vláda na naplnění všech těch priorit nalezne peníze, aniž by musela zvyšovat daně, což je pro nás samozřejmě věc, kterou bychom velmi významně kritizovali,**“ uvedl Radek Špicar. Média také probírala chybějící agendu ICT. Tento problém byl zvednut při tripartitě i zástupci SP ČR. Na věc upozornila ve svém prohlášení členská ICT Unie, celkem se podle médií k němu připojilo 12 organizací.

Průmyslová politika EU

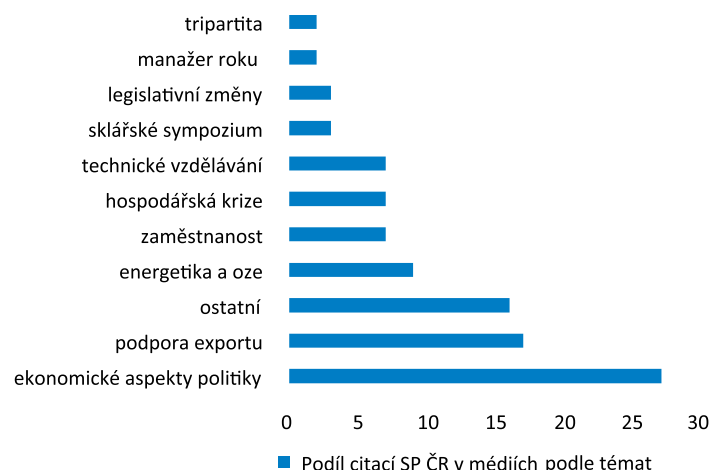
V lednu proběhlo v Bruselu setkání prezidentů národních zaměstnavatelských a podnikatelských svazů sdružených v Konfederaci evropského podnikání BUSINESSEUROPE s vedením bruselských institucí a vrcholnými politiky států EU. Po diskusi o konkurenceschopnosti Evropy v rámci Dne BUSINESSEUROPE Konfederace vydala prohlášení, že pokud má nastat skutečná obnova evropské průmyslové výroby, jsou potřeba investice a reformy v oblastech jako je energetická a klimatická politika, v přístupu k financím nebo v zahraničním obchodu či jednotném evropském trhu. O akci referovala i tuzemská média a v Bruselu došlo i na předem naplánované setkání prezidenta SP ČR s českými novináři zde akreditovanými. „Jsem rád, že konečně někdo začne hrát nebo zpívat písničku i České republiky a Svazu průmyslu a dopravy, protože my tvrdíme, že průmysl je tradiční silou Evropy a byl je a bude - u České republiky, Slovenska a Německa obzvlášť,“ uvedl pro ČRo Jaroslav Hanák.

Zatímco Brusel hovoří o průmyslu a jeho podpoře, jedním dechem přichází s iniciativou poměrně rychlého snížení množství skleníkových plynů v ovzduší o 40 procent a zvýšení výroby energie z obnovitelných zdrojů o 27 procent. Podle médií viceprezident SP ČR Jan Rafaj není z těchto návrhů nikterak nadšený. „Musíme to ještě vyhodnotit. Obecně však lze říct, zvyšujeme, pokud to nebude znamenat další průšvih kolem obnovitelných zdrojů energie a další finanční zátěž pro průmysl a domácnosti,“ citoval jej list Deník a další média.

Stav ekonomiky. Máme jásat?

Pro řadu novinářů se SP ČR stal první instancí, kam se obracejí v případě potřeby zjišťování názorů firemní sféry. Zástupci médií se zejména pídí po odpovědích v souvislosti s vývojem ekonomiky, zahraničním obchodem a trhem práce. Poznátky SP ČR se přitom opírají i o společné kvartální šetření s ČNB mezi jeho členskými firmami. Aktuální výstupy z něho prezentovaly Hospodářské noviny v článku pod titulkem „Většina podniků má stále obavy rozšiřovat výrobu“. Tento ekonomický list napsal, že poslední kvartální průzkum SP ČR ukazuje, že průmyslové firmy chtějí stále méně investovat do nových zařízení, která by jim umožnila růst. Opatrný je i viceprezident SP ČR Pavel Juříček, jenž doporučuje zatím optimismus mírnit. Jak uvedl v listu Deník, skvostná čísla ze závěru roku ještě nemusí být definitivním potvrzením, že krize skončila. „Na konci roku se firmy v Evropě předzásobovaly, lednová čísla tak vysoká být nemusejí,“ vysvětlil Pavel Juříček. Důležité ale je, že se mění nálada spotřebitelů a také firmy mají o něco větší chuť utrácet. Než se to projeví ve vyšší zaměstnanosti, ale bude ještě pár měsíců trvat, podotýkají média.

Podíl citací SP ČR v médiích podle témat (%)

Soči: sport i export

Právě probíhající XXII. zimní olympijské hry jsou událostí, do které je „chtě nechtě“ vtažen také SP ČR jako partner Českého olympijského výboru. Média se tak v průběhu ledna a února ustavičně zajímala, kdo z jeho zástupců letí do Soči, zda tam organizuje misi... SP ČR byl dokonce spoluorganizátorem debaty na téma Export do Ruska a jeho problémy.

Ta se uskutečnila ve stanu ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) v Olympijském parku na Letné v Praze, následovaná tiskovým briefingem z téměř dvěma desítkami novinářů a řadou výstupů. Média mimo jiné zmiňovala požadavek Jaroslava Hanáka na vyřešení vízového problému pro podnikatele a na zlepšení koordinace zahraničních cest ústavních činitelů. „Koordinátorem by mohlo být ministerstvo zahraničních věcí,“ citovaly jej Hospodářské noviny a další média.

ZOH přinesly však i odlehčenější témata. Týdeník Ekonom oslovil vybrané osobnosti, včetně členů představenstva SP ČR, s dotazem na výšku, věk a hmotnost. A vyhodnotil, že například Zbyněk Frolík by se mohl uplatnit jako bobista a Radek Špicar jako snowboardista. Svou bleskovou anketu mezi členy představenstva připravila i Sekce komunikace SP ČR na téma, jaké disciplíny dotyční budou sledovat při televizním přenosu ZOH a zda byli či jsou aktivními sportovci. Ve sledování jasně zvítězily hokej a lyžování. Možná překvapivé je, že všichni zástupci SP ČR pěstovali aktivní sport od fotbalu a hokeje, přes lyžování až po cyklistiku či badminton.

Další informace o vztahu členů představenstva ke sportu najdete na www.sprc.cz v rubrice média, tiskové zprávy.

Milan Mostýn
ředitel Sekce komunikace SP ČR
mmostyn@sprc.cz

Šetření: podnikatelé od budoucnosti očekávají zlepšení

Mírný růst zakázek v průmyslu očekávají podnikatelé podle pravidelného čtvrtletního šetření mezi členskými firmami, které provádí Svaz spolu s Českou národní bankou (ČNB). Na stabilní zlepšení si musíme počkat.

Tuzemští podnikatelé očekávají mírné zlepšování naší ekonomiky, pozitivně se vyvíjejí některé trendy u vybraných indikátorů, jako je například vývoj zakázek v průmyslu. Příznivé signály ve srovnání s předcházejícím rokem přicházejí také z oblasti cen elektrické energie, zahraniční poptávky a zakázek. A právě zakázky jsou faktorem, potvrzujícím přítomnost „očekávání mírného oživení“. Takový je jeden ze závěrů šetření Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) prováděného kvartálně společně s ČNB mezi členskými firmami. Podnikatelé jsou tedy poněkud optimističtější a příznivější je i pohled na meziroční vývoje letošního HDP. Ten lze očekávat v intervalu 1,2 až 1,5%. Důležitá je ale interpretace samotného vnímání zlepšení a jeho zasazení do kontextu ostatních reálných faktorů a souvislostí, jako je slabá výchozí základna, vývoj světových ekonomik, diferenciací napříč podniky a odvětví, neexistence výrazně stabilních růstových fundamentů, pomalost a slabost „oživování“ na celkové úrovni či přetrvávající, leč racionální opatrnost. Jinými slovy, šetření potvrdilo i skutečnost, že na silný a stabilní růst si ještě budeme muset počkat. Podívejme se však nyní na některé závěry podrobněji a pokusme se u některých nalézt určité zajímavé souvislosti.

Poptávka

Zklidnění situace v některých zemích eurozóny nebo sice relativně nízký, ale kladný meziroční vývoj výsledků našich hlavních obchodních partnerů zařazují opět zahraniční poptávku do pozitivních faktorů naší ekonomiky. Respondenti u zahraniční poptávky zaznamenali totiž meziročně spíše zlepšení než zhoršení. To už bohužel neplatí pro domácí poptávku. Zde i přes pozitivní trend zůstala soukromá domácí poptávka slabá a k růstu ekonomiky nepřispívala. Poptávku lze konkrétněji sledovat na vývoji zakázek, který byl v závěru loňského roku příznivý. To platí zejména pro průmysl a pro zahraniční zakázky. A příznivý vývoj by měl podle očekávání firem pokračovat i v následujících měsících. Při pohledu na strukturu výsledků je pozitivní skutečnost, že výsledný signál je podložen větším podílem kladných

výsledků, než tomu bylo před rokem. Stále ale podíl firem, které změnu nečekají, zůstává poměrně vysoký. I to je náznak, že spíše než o růstu je třeba hovořit o stabilizaci. Samozřejmě záleží na tom, jak dané pojmy vnímáme.

Jdeme nahoru, ale jen lehce

Hospodářské výsledky firem a vývoj posledních let vedoucí k nižším maržím ve vybraných sektorech a vyšším nejistotám (a tím vyšším rizikovým přírůžkám) či omezené možnosti promítnout nárůsty cen vstupů do výstupů – to jsou příklady faktorů brzdících růst založený na stabilním tempu rostoucích investic.

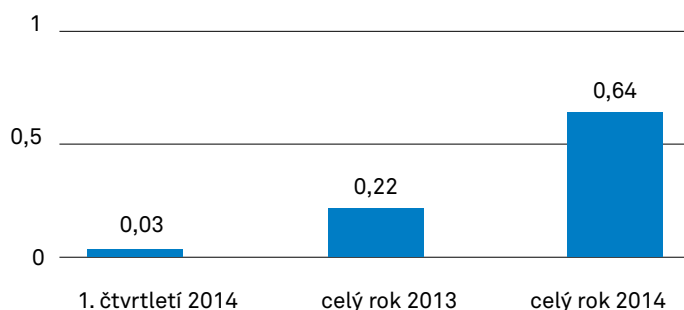
I přes nárůsty zakázek či tržeb najdeme stále řadu firem, které nejsou z hlediska jejich hodnoty ještě ani na úrovni z dob „předkrizových“ – z roku 2008. Navíc pohled na hodnotu produkce a tržeb bývá mnohdy vnímán zjednodušeně. Často se zapomíná na ziskovost a dlouhodobou stabilitu výsledků. Skutečné výsledky a situace na trzích posledních let nebyly přítom takové, aby dávaly prostor pro investice či najímání nových pracovníků.

Investice – velká opatrnost

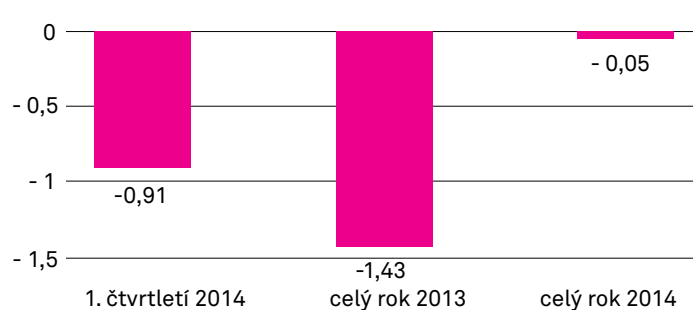
Pro vyšší výdaje na „čisté“ investice je mimo jiné potřeba poptávka (produkt musí někdo za kalkulovanou cenu koupit) a určitá míra jistot. Existují tu však určité brzdy růstu, což ukazuje očekávaný vývoj cen vstupů a výstupů či vnímání faktorů růstu ekonomiky, jako jsou ceny surovin a materiálů, vývoj domácí poptávky, konkurence či kvalita podnikatelského prostředí v ČR. Dá se předpokládat, že u řady firem se investiční aktivita obnoví. Ovšem bude se jednat v mnoha případech o „obnovovací“ investice, které jsou potřeba k náhradě stávajícího zařízení. To bylo v posledních letech také často odkládáno.

Minulé šetření SP ČR a ČNB naznačilo možnost mírného navýšení investičních výdajů pro druhou polovinu roku 2014. Aktuální výsledky se naopak vrátily k očekávání stagnace

Očekávaná změna průměrných mezd (meziroční v %)

Očekávaná meziroční změna zaměstnanosti (%)

či přesněji mírného poklesu investic. I to je jeden ze znaků chybějících jednoznačných a silných kotev pro predikce. Už v listopadu a prosinci loňského roku se přitom objevily signály, které vnesly otazníky nad jistotou optimistických očekávání, jako jsou například devizové intervence či původní předběžný odhad HDP za třetí kvartál.

Celkové investice by přesto mohly být nakonec mírně kladné a jejich vývoj závisí také na tom, zda se podaří kladné trendy udržet. Pohled na investice v širším a vývojovém kontextu pro zázemí ekonomického růstu může naznačovat jeho určitá omezení. Samozřejmě, podmínky příliš příznivé nebyly, ale rozšiřující investice jsou v dlouhodobém pohledu jedním z faktorů růstu a dlouhodobé schopnosti konkurovat. Podle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ) výdaje na investice do hrubého fixního kapitálu klesaly od poloviny roku 2011. Vrátime-li se v čase ještě dále, tak v roce 2009 klesly o 10,7 %, v letech 2010 a 2011 vzrostly o 0,7 % a (resp. o 0,4 %) a v roce 2012 opět klesly o 4,3 %. V podstatě jsme stále s investičními výdaji na hodnotách předkrizových.

Mzdy a ceny

Výsledky šetření ukázaly, že na oživení na trhu práce si budeme muset počkat a že mzdy porostou pouze mírně. Často se poukazuje na to, že v posledních letech klesaly reálné mzdy v ekonomice, a nenavyšovaly se úměrně vývoji

spotřebitelských cen. To nelze popřít, ale pokusme se na věc podívat v širších souvislostech.

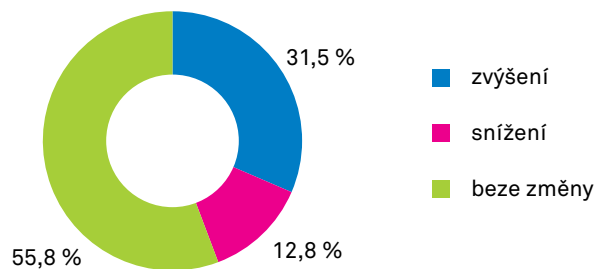
První pohled - na vývoj průměrné mzdy. Využijeme-li data z ČSÚ, tak nominální mzdy v sektoru průmyslu rostly rychleji než mzdy v celé ekonomice. Dokonce v posledních letech průměrné mzdy v průmyslu reálně neklesaly. Za rok 2012 se meziroční index průměrné hrubé mzdy v průmyslu pohyboval zhruba kolem 3,3 %, což v podstatě odpovídalo průměrné meziroční míře spotřebitelské inflace. Ve třetím čtvrtletí roku 2013 byl tento meziroční index průměrné hrubé mzdy v průmyslu 2,1 %, což je opět hodnota nad spotřebitelskou inflací. To samozřejmě nic nemění na skutečnosti, že se jedná o hodnoty průměrné, které nezahrnují diferenciovaný vývoj firem v rámci průmyslu a diferenciaci výše mezd.

Mzdy tvoří část z nákladů, část z cen vstupů. Opomíjí se ale otázka, jak se vyvíjejí ceny vstupů a výstupů pro firmy a jaké jsou možnosti firem.

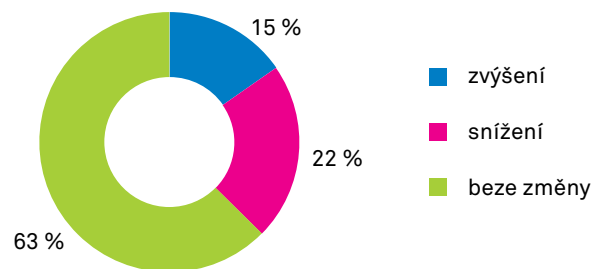
Řada členských firem SP ČR si snaží své klíčové kvalifikované zaměstnance udržet a možnosti navyšovat mzdy jsou bezpochyby individuální. Máme průmyslové firmy, které letos plánují zvýšit mzdy v rozmezí 2-3 %. Ale, jak ukázalo šetření, není to obrázek za celý sektor nefinančních podniků. Celkově tedy na „makroúrovni“ výrazný prostor pro růst mezd v posledních letech nebyl a zatím ani není.

Jak již bylo zmíněno, firmy neviděly do budoucna příliš možností, jak nárůst cen vstupů promítnout do cen výstupů. Na tuto skutečnost

Očekávaný vývoj zakázek v prvním pololetí 2014

Investice v roce 2014 (očekávaná meziroční změna)

*Uvedené procentní hodnoty představují váženou relativní četnost, vahami jsou tržby

poukazují v podstatě všechna šetření za poslední tři roky. Často se tak dělo na úkor marží, a tedy ziskovosti, a firmy se snažily hledat opatření, která by jim umožnila si svou konkurenceschopnost zachovat.

Druhý pohled tedy musí být na samotný ukazatel inflace a na vztah vývoje cen vstupů a výstupů. Měřit inflaci indexem spotřebitelských cen, je sice vhodnější, například pro posouzení koupěschopnosti poptávky domácností skrze reálné mzdy, ale určitě to není ukazatel vývoje cen výstupů firem, i když zde určité vazby existují. Nicméně podíváme-li se na to, čím byla inflace tlačena v minulých letech nahoru, tak mezi hlavní faktory patřily změny nepřímých daní a regulovaných cen. To jsou zároveň faktory, které zvyšovaly ceny vstupů, jako byla cena energie firmám, či ovlivnily možnosti v tržbách v rámci cenových politik firem.

A co tedy ceny výstupů a možnost promítnout nárůsty cen vstupů? Ne všechny firmy mohly v posledních letech v situaci nízké poptávky a silné konkurence na řadě trhů své ceny zvyšovat. Najdeme i firmy, které musely ceny snížit, například některé subdodavatele ve zpracovatelském průmyslu. Omezené možnosti zvyšování cen produkce lze pozorovat do určité míry na vývoji indexu cen průmyslových výrobců, který v roce 2012 činil 2,1% a v roce 2013 0,8% (průměrná míra inflace činila v těchto letech 3,3, resp. 1,4 %). Toto je index za ceny sjednané mezi dodavateli

a odběrateli v tuzemsku bez DPH a spotřebních daní. A opět, i zde je patrná selekce, neboť poslední roky byly například ve znamení poklesu cen v sektorech jako těžba a dobývání.

Posoudit by se mohly i směnné relace, tedy vztah vývoje cen vývozu a dovozu. Může to přispět do mozaiky pohledu na celkovou produkci v odrazu známého faktu otevřenosti naší ekonomiky a relativně vysoké importní náročnosti exportu. V letech 2010–2012 směnné relace klesaly, tedy ceny exportu rostly (či v roce 2010 dokonce klesly) méně než ceny dovozu. Ani zahraniční poptávka neumožňovala exportérům výrazněji ceny úměrně navyšovat. V roce 2013 směnné relace začaly znovu pomalu růst, což je dobrý signál.

Jako jiný ukazatel vývoje cen celkové produkce tuzemské ekonomiky pro domácí i zahraniční užití lze použít i deflátor HDP. Ani ten v letech 2010–2012 nepřesahoval hodnoty indexu spotřebitelských cen. I zde dochází od roku 2013 ke zlepšení.

Okomentované výsledky šetření jsou na www.spcr.cz/images/Setreni_CNB_a_SP_CR.pdf

*Bohuslav Čížek
analytik Sekce hospodářské politiky SP ČR
bcizek@spcr.cz*

Soutěž Manažer roku má své ctitele

V dubnu loňského roku přebíral nejvyšší ocenění Manažera roku předseda představenstva a generální ředitel společnosti VÍTKOVICE HOLDING a.s. Jan Světlík (na snímku vpravo) se slovy: „Považuji tuto soutěž za příležitost, potkat se s mnoha zajímavými lidmi z jiných branží. Mnohých z nich si velmi vážím.“ A nejlepší manažerka v ČR, jednatelka a majitelka Abydos s.r.o. Olga Kupec (na snímku vlevo), ke svému vítězství v soutěži uvedla: „Nejpádnějším důvodem, proč jsem přijala nominaci, byla možnost se v prestižní soutěži porovnat s nejlepšími a osobně se s nimi setkat. Soutěž svými sofistikovanými pravidly vybírá skutečné manažerské osobnosti, které tak přispívají k pozitivnímu vnímání manažerské profese u veřejnosti.“ Vedle toho, že se vítězové i finalisté, kterých je obvykle osm až devět desítek, dostanou do „dobré rodiny“ manažerů, zmiňují účastníci klání také její prestiž. „Popularizace úspěšných a přitom poctivých podnikatelů a manažerů zvyšuje jejich společenskou prestiž i váhu jejich názorů, a tedy i možnost ovlivňovat dění v regionu i ve státě,“ shrnul názory více jak 1200 finalistů za uplynulých dvacet let Jaroslav Klíma, předseda představenstva TESCO, a.s. A právě společenskou prestiž by soutěž ráda pozvedla i letos účastí schopných manažerů a jejich životními příběhy. Zájemci o nominace mají šanci se přihlásit do konce února.

[K přihlášení lze využít formulář na adrese www.manazerroku.cz.](http://www.manazerroku.cz)

Kontakt pro zájemce o účast v soutěži:

Dr. Rastislav Lukovič, tajemník soutěže MANAŽER ROKU, Česká manažerská asociace, Václavské nám. 21, 113 60 Praha 1, tel.: +420 224 109 301, 434, e-mail: lukovic@cma.cz

Nová pravidla veřejné podpory a investiční pobídky

Evropská unie v současné době připravuje nové návrhy pro veřejnou podporu pro období 2014 až 2020. Svaz si na rozdíl od řady institucí uvědomuje, jaké mohou mít předkládané návrhy negativní dopady a snaží se jim zamezit.

Modernizace pravidel veřejné podpory je jedním z příkladů, kde si Evropská unie (EU) stanovuje „hezké cíle“ v oblasti průmyslové politiky, ovšem později se objeví dílčí návrhy, které jdou spíše proti nim. Například nastavení limitu pro vyloučení možnosti využít blokovou výjimku u schémat podpor může v praxi způsobit omezení fungujících efektivních systémů, jako jsou investiční pobídky či strukturální fondy. Využití těchto systémů na podporu české ekonomiky má ve svých prioritách i nově vzniklá vláda. Podívejme se ale na to, co Evropská komise (EK) skutečně připravuje.

Právě nyní jsou předkládány a schvalovány návrhy z oblasti veřejné podpory pro nové období 2014–2020. Dochází k takzvané modernizaci pravidel státní podpory. Toto téma ale není příliš medializováno, proto různé subjekty často nevnímají možné negativní dopady návrhů. Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) aktivně předkládá EK své připomínky a argumenty. Možnosti přesvědčit ji věcnými argumenty jsou sice značně omezené, několik dílčích úspěchů přesto ve spolupráci s ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO), Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) a členskými firmami s využitím svých kontaktů v BUSINESSEUROPE zaznamenal.

Pravidla regionální podpory

Co se týká poskytování veřejné podpory – základní [pravidla regionální podpory \(RAG\)](#) byla schválena v červnu 2013. Ve finálním znění RAG se podařilo udržet termín zahájení prací od doby podání žádosti a ne až po vydání závazného rozhodnutí, jak EK původně navrhovala. Komise dále prodloužila stávající pravidla regionální podpory do 30. 06. 2014. Úspěchem bylo i dosažení kompromisu ohledně udržení podpory pro velké podniky i u regionů v kategorii C, což se ČR v současnosti v podstatě netýká. Navrhovaný princip ale neměl argumentační opodstatnění, změna vytváří příznivější východisko do dalších programovacích období.

Snížení maximální podpory

Bohužel EK některé klíčové připomínky SP ČR neakceptovala a podmínky změnila k horšímu. Od 1. 7. 2014 dojde ke snížení maximální intenzity veřejné podpory, konkrétně pro ČR o 15 procentních bodů. Plošné snížení o pět procentních bodů vychází přímo z návrhu a dalších deset procentních bodů ČR ztratí v důsledku toho, že spadla do nižšího pásma podpory –

důvodem je zařazení do kategorie zemí s vyšší ekonomickou úrovní ve srovnání s průměrem EU.

Maximální intenzita veřejné podpory pro velké firmy tak klesne ze současných 40 % na 25 %, což může vést ke snížení konkurenceschopnosti ČR v lákání investic oproti některým regionům Polska, Maďarska a Slovenska. Došlo také ke zpřísnění dokládání motivačního účinku na základě jednoho ze dvou variant definovaných scénářů. Ve formuláři žádosti o podporu, který je součástí notifikace, musí všechny kategorie podniků uvést, co by se stalo v případě, že by podporu neobdržely a dále který ze scénářů se v daném případě použije. Velké podniky navíc musí předložit písemné doklady/dokumenty, z nichž vychází hypotetické srovnání situace s podporou a bez podpory, tzv. kontrafaktuální scénář. To je značně komplikované a přinese to řadu rizik a nejistot a vysokou administrativní zátěž.

Základní pravidla sice již byla schválena, ale v rámci modernizace pravidel státní podpory dochází k úpravám další související legislativy jako je [GBER \(Nařízení o blokových výjimkách\)](#), [EEAG \(veřejná podpora v oblasti enviro-energetické\)](#) či [veřejná podpora v oblasti VaVaI](#). V současnosti k těmto návrhům probíhají veřejné konzultace. SP ČR ve spolupráci s MPO a UOHS připravil a uplatnil stanovisko. Naše cíle jsou v těchto oblastech shodné a společně se snažíme připravit argumentační zázemí.

V rámci revize pravidel pro GBER (pro uplatňování „blokované výjimky“) předložený návrh reflektuje řadu našich připomínek předložených v předchozí konzultaci a aktivně komunikovaných s příslušnými organizacemi. Například již není doporučováno využití „bodového systému hodnocení“. Součástí návrhu je nově také možnost ad hoc podpory pro velké podniky či již není uvedeno omezení statutu malých a středních podniků počtem let. Přesto obsahuje řadu nejistot a rizik pro budoucí systémy poskytování podpor. Naše hlavní kritická připomínka je k nutnosti notifikace schémat podpory, u kterých dojde k překročení limitu. Zavedení limitu může omezit stávající systémy podpory, buď z hlediska jejich kapacity či z hlediska flexibility. Nutnost notifikací a evaluací zvýší administrativní úkony a způsobí značná zpoždění v poskytování podpor. [Naše celé stanovisko, které bude zasláno EK lze nalézt na \[http://www.spcr.cz/images/_GBER_stanovisko_SPCR_Druh%C3%A1_konzultaceGBER_Pozice_do_konzultace_Final.pdf\]\(http://www.spcr.cz/images/_GBER_stanovisko_SPCR_Druh%C3%A1_konzultaceGBER_Pozice_do_konzultace_Final.pdf\)](#)

V oblasti investičních pobídek platí stávající podmínky pro žádosti, ke kterým nejpozději do června 2014 bude vydáno rozhodnutí. CzechInvest již dříve vyzval firmy, aby své žádosti v případě nových projektů předložily do ledna letošního roku, aby je bylo možné vyřídit včas. V případě expanzí tuzemských či již u nás zavedených zahraničních firem je čas do konce února.

Investiční pobídky

V závěru se podíváme na jednu z oblastí podpory – investiční pobídky. Z důvodu harmonizace s novými pravidly a z důvodu snížení maximální výše podpory oproti okolním státům bude nutná novelizace zákona o investičních pobídkách. Záměrem MPO je připravit takovou novelizaci, která zjednoduší procesy a v rámci možností ztraktivní tuto formu podpory. Zatím se jedná pouze o pracovní návrh MPO, k němuž bude nutná komunikace a kompromisy napříč ministerstvy. Samozřejmě se čeká na schválení nových, výše zmíněných, pravidel, která mohou zákon výrazně ovlivnit.

Parametry návrhů

Některé parametry návrhu MPO byly představeny na konferenci Czechinvestu ředitelem odboru inovačního podnikání a investic MPO Zbyňkem Pokorným:

- Formy podpory – kromě současného stavu návrh i na možnost snížení odvodu z úhrnu mezd či osvobození daně z nemovitostí. (Poznámka: připomínám, že je to zatím pouze pracovní návrh MPO. Otázkou je například, co na návrh osvobození daně z nemovitosti řekne například MF ČR či Svaz měst a obcí?)
- Parametrické změny kvalifikačních předpokladů
Zatraktivnění průmyslových zón
- Zlepšení v možnostech čerpání slevy na dani z příjmů – princip udržitelného zisku
- Přiměřenost sankcí
- Usnadnění realizace podnikatelských strategií – možnost přeměn obchodních společností
- Zjednodušení formulářů a potřebné dokumentace

Počet žádostí stoupá

Ke změnám v oblasti investičních pobídek dochází i v průběhu a po novelizaci od 1. 7. 2012 byl zaznamenán narůstající trend počtu a objemu podaných žádostí. Asi jste také slyšeli o změně od 1. 1. 2014, kde došlo ke zvýšení hmotné podpory na jedno pracovní místo z 50 tisíc korun na 200 tisíc korun v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. [Doufejme, že finální verze pravidel GBER nepřinese další omezení a nedojde ke scénáři, kdy bude muset být tato forma podpory výrazně zúžena či po nějakou dobu dokonce nevyužívána.](#) Bohužel se nejedná o nereálný scénář. Nastavení systému dle nových pravidel může poskytování podpory omezit a po nějakou dobu v souvislosti s nezbytnými povinnostmi a právními kroky i zastavit.

*Bohuslav Čížek
analytik Sekce hospodářské politiky SP ČR
bcizek@spcr.cz*

Dva roky zákona o odpovědnosti právnických osob

Nový zákon o trestní odpovědnosti právnických osob za dva roky vedl už k desítkám trestních řízení a třem pravomocným odsouzením právnických osob.

Zákon číslo 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim vstoupil v platnost 1. 1. 2012. Šlo o zásadní průlom v oblasti trestního práva, neboť právnické osoby mohly být doposud trestány pouze v rámci práva správního. Obsahuje přesně vymezený katalog trestných činů, kterých se může právnická osoba dopustit. [Spektrum se tématem podrobně zabývalo ve 3. čísle roku 2012 ve článku nazvaném Trestní odpovědnost právnických osob.](#)

Právnická osoba obviněná ze spáchání trestného činu (vyjma trestného činu přijetí úplatku, podplacení nebo nepřímého úplatkářství) má možnost využít institutu tzv. **účinné lítosti**. Jeho smyslem je dát jí možnost, aby svým aktivním jednáním svůj protiprávní čin dobrovolně odčinila. Za to jí bude garantována beztrestnost a umožněn návrat do legality.

Z dostupných pramenů bylo zjištěno, že policie do poloviny roku 2013 zahájila úkony trestního řízení s podezřením na trestnou činnost právnických osob ve více jak 1200 případech. Téměř vždy je však odložila – buď pro nenaplnění všech znaků skutkové podstaty trestných činů či pro jejich nespáchání právnickou osobou.

Pokud jde o konkrétní trestné činy, jednalo se o pravomocná odsouzení za spáchání trestných činů poškození finančních zájmů EU, dotačního podvodu a neodvedení daně, pojistného na sociálním zabezpečení a podobné povinné platby.

V případě trestného činu dotačního podvodu šlo o společné řízení proti právnické a fyzické osobě. Ředitel dětského domova, ustanovený investorem akce registrované v Informačním systému reprodukce investičního majetku (výstavba dětského domova) a jednatel společnosti s ručením omezeným, která byla jako vítěz veřejné obchodní soutěže určena zhotovitelem stavby, na základě smlouvy o dílo nechali z účtu investora, na který byla ministerstvem jakožto správcem programu postupně uvolňována účelová dotace, proplatit faktury na celkovou částku bezmála 75 milionů korun. Věděli přitom, že zaplacené práce nebyly provedeny vůbec anebo v nižším než fakturovaném rozsahu, čímž způsobili bance škodu ve výši přesahující 29 milionů korun. Pachatelem zde nebyl příjemce účelové dotace, nýbrž ten, kdo použil takto získané peněžní prostředky na jiný než určený účel.

Příjemcem dotace byl dětský domov zastoupený ředitelem, jenž ovšem na pokyn obviněného a na podkladě jím vystavených faktur rozhodl o jejich proplacení. Pomohl tedy obviněnému ke zneužití prostředků. Hlavním pachatelem byl obviněný jednatel a jeho společnost, která zaplacený materiál nedodala a fakturované práce neprovedla. Obviněný muž užil takto získané prostředky k jinému než určenému účelu, čímž způsobil škodu velkého rozsahu.

Uvedený případ ilustruje, že zákon o trestní odpovědnosti právnických osob své místo v právním řádu ČR již našel, a to i přes řadu nesrovnalostí. Jde především o otázky taxativního výčtu trestných činů spáchaných právnickou osobou, přechod trestní odpovědnosti právnických osob na jejich nástupce, aplikovatelnost odklonů v trestním řízení u právnických osob, postavení advokáta jako obhájce právnické osoby a řadu jiných. Právnické osoby by měly přinejmenším vzít na vědomí jeho existenci a fakt, že orgánům činným v trestním řízení vytváří nový prostor pro potírání trestné činnosti. Navíc si nová vláda premiéra Bohuslava Sobotky dala jako jednu ze svých priorit do koaliční smlouvy schválení novely zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, a to především s ohledem na uvedené problémy.

Jiří English

Sekce zaměstnavatelská SP ČR

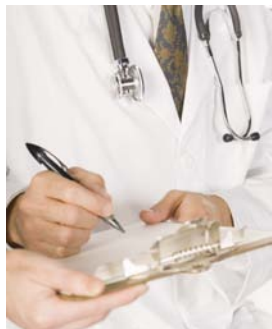
jenglish@spcr.cz

Přehled vývoje trestních řízení s právnickými osobami (PO) po zahájení trestního stíhání

období	trestní stíhání zahájená s PO	soudní řízení vedená s PO	pravomocná odsouzení PO
2012	23	4	0
2013	40	9	3

Svaz se zapojil do nových projektů

Zapojení do dvou projektů Evropského sociálního fondu (ESF) je další aktivitou, kterou Svaz přispívá k naplnění svého poslání – hájení zájmů zaměstnavatelů. Pomůže jim v oblasti pracovního lékařství a seznámí je s novým občanským zákoníkem.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) si je dobře vědom, že ne všechny právní předpisy podnikatelské praxi vyhovují. Často dokonce přinášejí zbytečnou administrativní zátěž. Zapojil se proto do projektů „Pracovnílékařské služby“ a „Nový občanský zákoník ve vazbě na zákoník práce a úpravu pracovněprávních vztahů“ (Projekt NOZ).

Projekt Pracovnílékařské služby

Od dubna loňského roku se zaměstnavatelé potýkají s obtížemi, které jim přinesla nová právní úprava pracovnílékařských služeb v praxi. SP ČR proto ve spolupráci s Asociací samostatných odborů připravil na základě podnětů získaných v dotazníkovém šetření v rámci výzvy Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost nazvané „Posilování sociálního dialogu“ projekt „Spolupráce zaměstnavatelů a zaměstnanců v oblasti aplikace nové právní úpravy pracovnílékařských služeb“.

Cílem projektu je definovat jednotlivé problémy v oblasti těchto služeb z pohledu zaměstnanců i zaměstnavatelů, navrhnout způsoby jejich řešení spolu s vytvořením biparitní dohody nad návrhem případných změn právní úpravy a přispět tak ke sjednocení postupů v praxi i ke zkvalitnění legislativy.

V rámci projektu budou vytvořeny tři odborné pracovní skupiny zaměstnavatelů. První bude mapovat problémy poskytovatelů pracovnílékařských služeb. Druhá se zaměří na preventivní prohlídky, zaměřením třetí skupiny bude zdravotní způsobilost zaměstnanců.

Stejně odborné skupiny vzniknou i na straně odborů. Všechny budou mapovat situaci v aplikaci právní úpravy, identifikovat okruhy problémů a hledat způsoby jejich řešení. Na jejich jednání navážou workshopy organizované na biparitním principu.

Výstupem budou návrhy řešení nelegislativních (doporučení, postupy, příklady dobré praxe) i legislativních.

Jsme přesvědčeni, že tento projekt bude přínosem jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele, a že napomůže ke snížení administrativní náročnosti, organizační zátěže i celkových nákladů firem.

Projekt NOZ

Projekt „Nový občanský zákoník ve vazbě na zákoník práce a úpravu pracovněprávních vztahů“ (Projekt NOZ) se týká nejzásadnější rektifikace soukromého práva od počátku 90. let. Tato změna od 1. 1. 2014 významně ovlivnila nejen občanskoprávní, ale i pracovněprávní vztahy. Projekt je také věnován zástupcům kolektivního vyjednávání – jak zaměstnancům, tak zaměstnavatelům.

Předkladatelem projektu je Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS). Partnery jsou SP ČR, Asociace samostatných odborů a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR.

Cílem projektu je seznámit zaměstnavatele a jejich zaměstnance formou otevřených řízených diskusí s novým občanským zákoníkem a jeho dopady na právní úpravu pracovněprávních vztahů a tím vyloučit nebo alespoň minimalizovat výkladové a aplikační nejasnosti. Setkání budou moderovat odborníci na pracovněprávní problematiku. Přetrvávající nejasnosti budou zpracovány a stanou se jedním z podkladů pro výstupy projektu. Účastníci budou mít možnost přednést vlastní zkušenosti a návrhy řešení sporných momentů. Výstupem bude dokument, kde budou formulovány praktické zkušenosti zaměstnavatelů a zaměstnanců s aplikací nového občanského zákoníku a který definuje na principu biparitní dohody jasné požadavky směřující k vyjednávání s vládou a k případné novelizaci tohoto zákona. Podklady projedná také tripartita. Věříme, že Projekt NOZ bude velkým přínosem nejen pro naše členy, ale i pro širokou veřejnost.

Tereza Hejlová

Jitka Hlaváčková

Sekce zaměstnavatelská SP ČR

thejllova@sprcr.cz

jhlavackova@sprcr.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Regiony v centru dění v plném proudu

Již přes rok běží projekt **Regiony v centru dění**, jehož hlavním cílem je podpora sociálního dialogu na regionální úrovni. Projekt zájemcům nabízí pracovní-právní poradenství, v jeho nabídce jsou i semináře a diskusní setkání.

Regionální zastoupení SP ČR

www.spcr.cz/organy/regionalni-zastoupeni

Regionální poradenská centra ČMKOS

www.cmkos.cz/odbory-v-regionech/regionalni-poradenska-centra-pro-zamestnance

Portál Sociálního dialogu

www.socialnidialog.cz

Pro radu a řešení svých problémů v oblasti pracovního práva si do poradenských center pro zaměstnance či ke Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) prostřednictvím jeho regionálních manažerů v loňském roce přišlo téměř 3500 klientů. Anonymnímu on-line poradenství na internetové stránce www.socialnidialog.cz dalo přednost téměř 50 lidí; další zájemci o poradenství volají na [telefonní linku 800 888 223](tel:800888223).

Podstatou sociálního dialogu je diskuse, jež se v projektu **Regiony v centru dění** uskutečňuje prostřednictvím kulatých stolů. Regionální zastoupení SP ČR již takové kulaté stoly uspořádala čtyři, na nichž diskutovalo přes 50 účastníků. Řešili například dopad nového občanského zákoníku na pracovní právo nebo problematiku agenturního zaměstnávání. V nejbližší době připravujeme další kulaté stoly k aktuálním tématům v jednotlivých krajích, celkem jich plánujeme zorganizovat 59. V letošním roce se projekt rozšíří o bezplatné semináře zaměřené na pracovní legislativu, finanční gramotnost, bezpečnost práce, diskriminaci na pracovišti nebo praktické pojetí teorie sociálního dialogu ve firmách. Těchto seminářů je naplánováno 140. Zájemci o účast na seminářích či kulatých stolech se mohou o jejich konání a program informovat na internetové stránce projektu www.socialnidialog.cz nebo se obrátit na regionální manažery SP ČR.

Další novinkou je zapojení konzultantů z devíti odvětvových svazů a jejich protějšků z odborových svazů do tvorby SWOT analýzy vybraných odvětví. V analýze se objeví mimo jiné pojetí sociálních plánů pro případ hromadného propouštění nebo zakomponování benefitů či růstu mezd v kolektivních smlouvách. Opomenuty nezůstanou překážky rozvoje sociálního dialogu na odvětvové úrovni ani specifická právní úprava uzavírání kolektivních smluv v zákoně č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání ve vazbě na nový občanský zákoník. O projektu **Regiony v centru dění** v regionech jsme podrobně informovali již ve *Spekttru* číslo 10/2013, zájemcům o něm více napoví také elektronický bulletin. [Vydaná čísla jsou k dispozici na www.socialnidialog.cz/vydana-cisla-bulletinu](http://www.socialnidialog.cz/vydana-cisla-bulletinu), kde se lze přihlásit i k jeho odběru.

Ondřej Gbelec

Úsek Projekty, regionální zastoupení a RLZ
ogbelec@spcr.cz

Projekt **Regiony v centru dění**, celým názvem „**Podpora sociálního dialogu se zaměřením na rozvoj a kvalitu služeb sociálních partnerů v regionálních strukturách a regionálních odvětvových svazech ČMKOS a SP ČR**“, koordinuje Českomoravská konfederace odborových svazů a SP ČR vystupuje v roli partnera. Realizace projektu probíhá od ledna 2013 do června 2015 a cílovou skupinou jsou zaměstnavatelé a zaměstnanci.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Technika má zlaté dno, vědí na Plzeňsku

Technické školství trápí zaměstnavatele už dlouho, zejména po roce 2010 je na pracovním trhu po technických profesích velká poptávka. Zájem o takovou práci má i řada uchazečů s humanitním vzděláním, výrobní podniky je však kategorizují jako „osoby bez kvalifikace“.

O nedostatku kvalifikovaných pracovníků svědčí i výsledky šetření mezi podniky v Plzeňském kraji, jehož se zúčastnilo přes 170 firem zahrnujících celé spektrum oborů. Podle zaměstnavatelů chybí nejvíce absolventi těchto technických oborů: obráběč kovů, konstruktér, mechanik a programátor CNC.

Z výzkumu jasně vyplývá, že nadpoloviční většina firem má velký zájem o propagaci technických oborů a o aktivní spolupráci se školami. Jaké formy spolupráce se zaměstnavatelé účastní a mají o ní zájem do budoucna, je vidět v grafu.

Podniky si stěžují také na kvalitu výuky na středním stupni vzdělávání. Jak poznamenal jeden z respondentů šetření: „Pokud budou z učilišť nadále přicházet lidé, kteří neměli možnost výuky v praxi, jsou veškeré snahy marné“. Základem

úspěchu je podle většiny účastníků průzkumu umožnit studentům při studiu především praxi, bylo by dobré zaměřit se na výuku cizích jazyků a seznámit studenty s prostředím firem již během studia.

SP ČR průzkum koordinoval

Šetření uspořádala Komise pro odborné školství v Plzeňském kraji, regionální zastoupení Svazu průmyslu a dopravy (SP ČR) v šetření mělo koordinační roli – tedy vytvořilo dotazník, bylo zodpovědné za správu dat a koordinaci sociálních partnerů při sběru dat v regionu. Data do výsledné podoby zpracovala Západočeská univerzita v Plzni. Zájemcům jsou výsledky k dispozici na vyžádání na plzeňském regionálním zastoupení SP ČR.

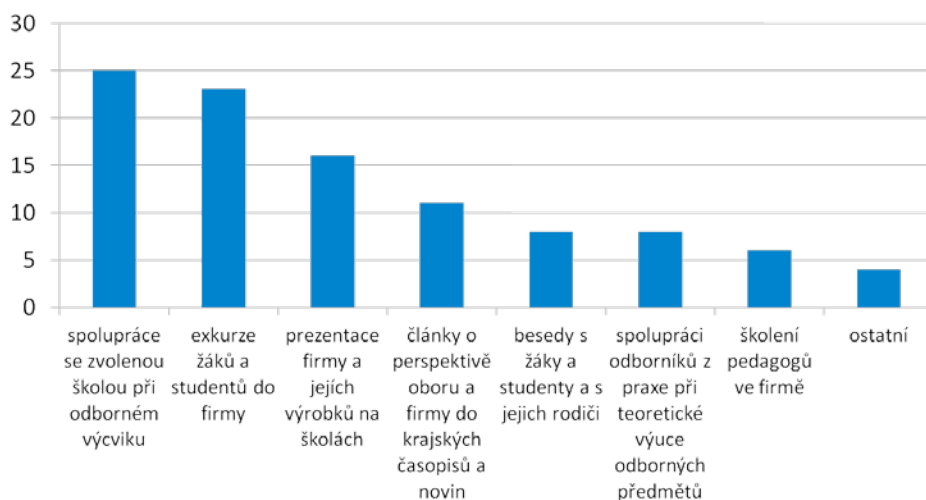
Komise vznikla na žádost zástupců zaměstnavatelů kvůli možnosti věcné diskuse. Díky ní jsou aktivity krajského úřadu v oblasti školství koordinovány a je tak možné výrazně zlepšit spolupráci mezi čelními představiteli kraje, zaměstnavateli a školami.

Výzkum bude sloužit jako podklad pro další aktivity Komise pro odborné školství v Plzeňském kraji. Chybějící kvalifikované pracovníky nelze získat okamžitě, je třeba dlouhodobé a efektivní práce a to nejen na krajské, ale i na celostátní úrovni. Změny ve školství mohou podle odborníků přinést očekávané výsledky nejdříve po pěti či deseti letech a zhruba za další podobný časový úsek se zlepšení situace projeví na trhu práce. Proto je potřeba, aby stát zvýšil výdaje vynakládané na školství. Mluví se o tom, že z „ostudných“ 4–4,5 procenta HDP je třeba zvýšení alespoň na „civilizovaných“ šest procent k zastavení propadu a minimálně osm procent ke skutečně významnému posunu vzdělávání k lepšímu.

Reakce „kde na to vezmeme“ je nepřípustná. Kterékoli jiné investice jsou zbytečné, nemáme-li je pro koho dělat. Nemáme-li opravdu vzdělanou a vychovanou budoucí generaci, která se „ve světě neztratí“, pak žádnou budoucnost nemáme.

Michal Lehký
regionální manažer SP ČR pro Plzeňský
a Jihočeský kraj
mlehky@spcr.cz

Zájem firem o spolupráci (v procentech)

Česká banka pro český export

Česká exportní banka, a.s.

- plně ve vlastnictví českého státu
- jeden z pilířů proexportní politiky
- poskytuje exportní financování zejména v rizikovějších teritoriích
- klienty banky jsou čeští vývozci bez ohledu na velikost obrátu

Ratingové hodnocení

Standard and Poor's AA-

Moody's Investors Services A1

Produkty

- Předexportní úvěry
- Dodavatelské úvěry
- Záruky
- Odkup vyvozních pohledávek
- Financování investic v zahraničí
- Odběratelské úvěry

Česká exportní banka, a.s.
Vodičkova 34, 111 21 Praha 1, Česká republika
tel.: +420 222 843 111, e-mail: ceb@ceb.cz
fax: +420 224 226 162

www.ceb.cz

ČESKÁ EXPORTNÍ BANKA

Karta života pro celou rodinu

Aktivujte si svou kartu ještě dnes na karta.cpzp.cz

V životě jsou chvíle, kdy jde o vteřiny!

Karta života je soubor důležitých informací o zdravotním stavu pojištěnce, který může významně pomoci lékařům a záchranářům při ohrožení života.

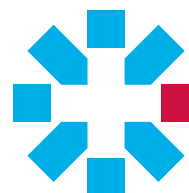

Vaše zdraví v bezpečí

Kód pojišťovny: 205

Infocentrum: 810 800 000

www.cpzp.cz

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**